

TRANSILVANI'A.

Fóia Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu.

Acésta fóia ece cát 2 cóle pe luna si costa 3 florini val. aust., pentru cei ce nu sunt membrii asociatiunei.

Pentru strainatate 9 franci (lei noi) cu porto posteit.

Abonamentul se face numai pe cát 1 anu intregu.
Se abonédia la Comitetulu Asociatiunei in Sibiu, séu prin posta séu prin domnii colectori.

Sumariu: Díece procese verbale ale comitetului Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, luate in siedintele dela 12, 15, 16, 19, 27 si 29 Septembre, 1, 6, 13 si 17 Octombrie 1887. — Interpelatiunea dlui Ioanu Popu Reteganulu. — Bibliografia de Nicolau Putnoky.

PARTEA OFICIALA.

Nr. 410/1887.

Procesu verbale

alu comitetului Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, luatu in siedint'a dela 12 Septembre st. n. 1887.

Presiedinte: Iacobu Bologa, vice-presiedinte. Membrii presenti: Part. Cosm'a, Dr. Il. Puscariu, E. Macellariu, C. Stezariu, G. Baritiu, B. P. Harsianu, I. V. Russu, I. Popescu, N. Fratesiu, controlorul.

Secretariu: Dr. Ioanu Crisanu.

Nr. 146. Directiunea scólei civile de fete, susținute de Asociatiunea transilvana prin adres'a ddto 11 Aprilie a. c. Nr. 98 presenta la pertractare proiectul de regulamentu internu pentru scól'a civila de fete a Asociatiunei (Ex. Nr. 256/1887).

— Proiectul de regulamentu internu presentat de directiunea scólei civile de fete a Asociatiunei, inca de mainainte impartitul fiindu pe la membrii comitetului pentru studiare, se privesce de cétitu si se primesce de baza la desbaterea speciala.

Nr. 147. Urmàndu la ordine in legatura cu punctul precedentu, desbaterea speciala a regulamentului.

— Titlulu regulamentului se formuléza in urmatorulu modu: „Regulamentu internu pentru scól'a civila de fete cu internatu, infintiata si susținuta in Sibiu de Asociatiunea transilvana pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu.”

Sect. I. §. 1 si sect. II. §. 2 si §. 3 lit. a se primescu in textulu cuprinsu in proiect; ér' §. 3 lit. b alinea 2 se primesce prin majoritate de voturi, cu modificarea, cá dupa cuvintele: „Ér pentru a realisá supraveghierea,” sè se adauga cuvintele: „va revisú preparatiunile invetiatorilor si“. §. 3

lit. c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, alinea 1 si 2 se primescu in textulu din proiectu, de asemenea si pt. r, s, t, avèndu a remàné in suspensu hotarirea asupra pt. n, al. 3 si pt. o si p.

Fiindu timpulu inaintat continuarea acestei desbateri se amènea pe un'a din siedintele urmatore.

Sibiu, d. u. s.

Iacobu Bolog'a m. p.,
Vice-pres.

Dr. I. Crisanu m. p.,
secretariu II.

Verificarea acestui procesu verbale se increde dloru:
P. Cosm'a, Dr. Il. Puscariu, I. St. Siulutiu.

S'a verificatu. Sibiu, in 18 Septembre 1887.

I. St. Siulutiu m. p. P. Cosm'a m. p. Dr. Il. Puscariu m. p.

Nr. 411/1887.

Procesu verbale

alu comitetului Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, luatu in siedint'a dela 15 Septembre n. 1887.

Presiedinte: Iacobu Bolog'a vice-presiedinte. Membrii presenti: G. Baritiu, B. P. Harsianu, C. Stezariu, P. Cosm'a, E. Macellariu, I. St. Siulutiu, I. V. Russu, Z. Boiu, I. Popescu, E. Brote.

Secretariu: Dr. I. Crisanu.

Nr. 148. Dl directoru si membru alu comitetului Part. Cosm'a, prin adres'a ddto 12 Septembre a. c. cu provocare la insarcinarea primita cu datulu 16 Augustu a. c. Nr. 366 de a'și dá parerea din punctu de vedere juridicu, asupra contractului de vèndiare incheiatu cu dlu G. Manu din Dej asupra realitatiloru, ce apartinu fundatiunei „Titie“ raportéza: Contractul presentat de dlu advocatu Augustinu Munteanu e corectu din punctu de vedere juridicu, nu e corectu inse cu privire la timpulu cumpararei si alu luarii in posesiune a realitatiloru din cestiune prin cumparatorulu, pentru că dlu

Manu a cumparatu realitatile acestea inca la 1883, si le folosesc dela 1 Maiu 1883.

Cumparatorulu, dlu Manu avé se resunda, conformu dorintiei proprii, sum'a cumperarii de 355 fl. in 3 ani, cu incepere dela 1 Maiu 1883 pana la 1 Maiu 1886, ér pana atunci avé se platésca 8% interese anticipative, pe 6 luni inainte, cu incepere dela 1 Maiu 1883 si fiindu-că cestiunea ajunse la comitetu in stadiulu acesta abia in Martie 1884 in privint'a intereselor espirate la 1 Maiu si 1 Novembre 1883 in suma de 20 fl. 40 cr. se luasera de aici mesuri, că cumparatorulu sè le resunda la subscirierea contractului.

De cändu cumparatorulu este in folosint'a realitatilor cumpàrate, conformu conditiunilor ce i s'au pus prin rezolutiunea din 18 Maiu 1884 Nr. 124 densulu trebuia sè platésca, pana la trimiterea sumei de 355 fl. interese 120 fl. 70 cr.

Er daca se respundeau regulatu aceste interese, ele elocate cu 8% mai aduceau Asociatiunei alti 23 fl. 22 cr. Daca deci atâtu dlu Manu, carele in persón'a sa intrunesce pe cumparatorulu si executorulu testamentului, cătu si dlu Munteanu si aru fi implinitu datorint'a la timpulu seu, fundatiunea „Titie” aru avé adi cu 143 fl. 93 cr. mai multu decâtua are in realitate.

Pe bas'a acestora membru P. Cosm'a propune, si comitetulu decide: (Ex. Nr. 408/1887.)

— Contractulu de vândiare incheeau cu dlu Gavrilu Manu se apróba numai sub aceea condițiune, daca dlu Manu va responde si celu puçinu interesele capitalului de 355 fl. cu incepere dela 1 Maiu 1883 in sum'a de 120 fl. 70 cr. la din contra se va vinde realitatea pe calea licitatiunei, ér pentru folosint'a dela 1 Maiu 1883 incóce se va pretinde desdaunare dela dlu Gavrilu Manu.

Nr. 149. Cu relatiune la conclusulu siedintiei trecute, se continua discusiunea asupra proiectului de regulamentu internu pentru scól'a civila de fete, cu incepere dela punctele lasate in siedint'a premergatóre in suspensu.

Secțiunea II. §. 3 lit. n alinea 3 se sterge din regulamentu. Liter'a o din acelasi §. se primesce in formularea: „Provede administrati'a materiala a institutului, si anume: incassédia, înregistrédia si administréza taxele la comitetulu Asociatiunei transilvane, in conformitate cu normele stabilite de acesta; pórta in regula socotél'a despre spesele facute de elevile interne, intru cătu acestea nu sunt de purtatu din taxa de internat, si inscîntidéia din acestu respectu pe parintii si tutorii elevelor.”

Lit. p a aceluiiasi § va suná: „Face tóte procurarile trebuinçiose, la ordinele primite, pentru scóla si internatul.”

Sect. III. §. 4. se formulédia astfelu:

„Planulu de invetiamentu 'lu pune in aplicare colegiulu invetiatorilor, impreuna cu catechetii si cu instructorii din obiectele facultative (§. 9. St. org.). Membrii colegiului invetatorescu sunt: directorulu, invetatorii si invetiatórele, instituiti cu salariu anualu.

Instructorii se numescu din partea comitetului Asociatiunei pe lângă remuneratiune.

In §. 5. lit. a, dupa cuvintele: „a face instructiunea in obiectele de invetiamentu obligate, cuprinse in planulu de invetiamentu,” sè se adauge: pe bas'a preparatiunilor facute in scrisu pentru fie-care lectiune revisuite de directorulu (§. 3

lit. b alinea 2) si corectate de dënsii din anu in anu, pe temeiul esperintielor cästigate,” §. 5 lit. b se primește in textulu din proiectu. La lit. c (§. 5) se substitue cuvântul „Stampilia“ cu „sigilulu,” ér restulu din propositiunea 2 incepandu „pentru o taxa,” remâne afara.

La lit. d (§. 5.) se substitue cuvintele „o paria“ cu „Unu exemplaru.“ La lit. e (§. 5.) se inlocuesce cuvântul „prescrise“ cu „fixate“. La lit. f (§. 5) cuvântul „pertractate“ se inlocuesce cu „facute“. Lit. g, h, i, l, m, (§. 5.) se primește in toacmai in textulu proiectului.

Din §. 6. se stergu cuvintele din urma: „ale dilei de elevile interne.“

Sect. IV. §. 7. alin. 1 precum si pt. a, b, c, se primește in textulu din proiectu.

In pt. d (§. 7.) se intercalézia dupa cuvintele: „avându celu mai deplinu dreptu.“ cuvintele: „si stricta datorintia.“

Fiindu timpulu inaintatua continuarea discusiunei se amena pe siedint'a viitoré.

Sibiu d. u. s.

Iacobu Bologa m. p.,
v. presidintu.

Dr. I. Crisianu m. p.,
secret.

Verificarea acestui procesu verbalu se increde Dloru: Cosm'a, Siulutiu, Boiu.

S'a verificatu.

Sibiu, in 18 Septembre 1887.

Siulutiu m. p. **Cosm'a** m. p. **Dr. II. Puscaru** m. p.

Nr 412/1887.

Procesu verbale

al Comitetului Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, luat in siedint'a dela 16 Septembre 1887.

Presedinte: Iacobu Bologa, vice-presedinte.
Membrui presenti: I. Popescu, C. Stezariu, P. Cosm'a, Dr. II. Puscaru, I. St. Siulutiu, B. P. Harsianu, Elie Macellariu, Z. Boiu, G. Baritiu, I. V. Russu, Nicanoru Fratesiu, controloru.

Secretariu: Dr. I. Crisianu.

Nr. 150. In legatura cu conclusulu siedintiei trecute, se continua desbaterea proiectului de regulamentu presentatul de directiunea scólei civile de fete a Asociatiunei.

— Sect. V. §. 8 pt. a. b. c. d. e. f. si g. se primește in textulu din proiectu.

In punctulu h. §. 8 se adauga dupa „stabilirea“ cuvintele: „clasificatiunilor precum si a“

§§. 9. si 10. se primește in textulu din proiectu.

In §. 11 al. 1 se adauga dupa: „invețatoarele cu votu decisivu“ cuvintele: „ear la statorarea clasificatiunilor si catechetiij“.

§. 12 al. 1 se primește in textulu din proiectu.

In al. 2. §. 12 se inlocuesce cuvântul, „stampili'a“ cu „sigilulu“ si „o paria“ cu „unu exemplariu“.

In §. 13. se inlocuesce cuvântul „directorului“ cu „presedintelui“

In §. 14 se stergu cuvintele: „sau in cause de disciplinare a unui membru din colegiulu invetiatorilor“.

Sectiunea VI. §§. 15. 16. se primesc intocmai că în proiectu, avendu a se sterge din §. 16. punctu A. al. 2. cuventulu „frisatulu“.

Din §. 17. se sterge cuventulu „prietini“.

§§. 18 si 19 se primesc în textulu din proiectu.

§. 20. se formulédia: „Directórea, invetiatórele, care locuesc în internatu, și guvernantele i-au viptulu la mas'a comuna a elevelor“.

Sectiunea VII. §§. 21. 22. 23. 24. se primesc în textulu din proiectu.

§. 25. Alineatulu din urma se formulédia: „Cându se aplică pedéps'a statorita sub g. elevele deținute voru fi supraveghiate de guvernante in decursulu pedepsei“.

§§. 26. 27. si 28. se primesc în textulu din proiectu.

Sect. VIII. §. 29. se formulédia: „Personalulu ajutatoru se compune din guvernante, numite de comitetulu Associatiunei, de bonne, servitori si servitóre, angagiati in cointielegere de directoru si directóra“.

§. 30. se sterge cu totulu.

§§. 31 si 32. se primesc în textulu projectului.

In §. 33. se stergu cuvintele: „afara de administratoru“.

Sectiunea IX. §. 34. se formulédia: „Schimbari in acestu regulamentu se voru face numai prin comitetulu Associatiunei transilvane“.

Cá nou §. are se intre in regulamentu dispositiunea: „Regulamentulu actualu intra inmediatu in vigóre“.

Dupa o noua cetire regulamentulu internu se stabilesc in cuprinsulu urmatoru:

Regulamentu internu

pentru scól'a civila de fete cu internatu infinitiata si sustinuta in Sibiu de Associatiunea transilvana pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu.

I. Scopulu Regulamentului.

§. 1.

Scopulu regulamentului acestuia este: a precisa sfer'a de activitate a tuturoru persónelor, cari sunt ocupate in scóla si internatu, si a indica ordinea, in care este a se procede intru realisarea scopului acestui institutu, care este educatiunea prin instructiune si conducere potrivita a elevelor concrediute institutului.

II. Directiunea scólei.

§. 2.

Conducerea generala a institutului atâtu că scóla, cătu si că internatu, fiindu concentrata in mânile directorului (§. 17 alu statutului de organisare), indatorirea principala a directorului este a purtă grija pentru conservarea unitatii in invetiamantu, in disciplina si in intregulu organismu scolaru.

§. 3.

Agendele directorului sunt:

a) Conducerea si supraveghierea colegiului invetatorescu, pentru-ca prin lucrarea acestuia sè se realiseditate unitatea amintita in §. 2.

b) Spre acestu scopu va supraveghia observarea cu acuratetia a planului de invetiamantu si menținerea disciplinei.

Er pentru a realisá supraveghierea va visitá in fie-care luna celu puçinu odata fia-care classa, pentru a se informá

despre progresulu in invetiamantu si despre diligint'a si purtarea elevelor, despre menținerea disciplinei din partea invetiatorilor si despre tractarea metodica a obiectelor de invetiamantu *).

c) Constatându cu ocasiunea acestoru revisiuni, că la tractarea obiectelor de invetiamantu sau la menținerea disciplinei, invetiatorulu nu a procedatu metodicu si conform prescrierilor pedagogiei, sau că a lucratu in contr'a intențiunilor scólei, va face pe invetiatoriu atentu la acestea scaderi intre 4 ochi. Invetiatorulu are sè se conformedie inviatunilor primite, credindu-se inse neindreptatitu, pôte cere tractarea cestiunii in conferent'a colegiului invetiatorilor, sau in urma, transpunerea ei la comitetulu Associatiunii transilvane pentru competenta afaçere.

d) Directorulu primesce si plânsorile, ce s'ar face de parinti sau alte persoñe asupr'a invetiatorilor. Aceste plânsori se facu cu graiulu, la cerere esprêsa inse potu fi luate in scrisu la protocolulu ce se va redacta immediatu. Directorulu va cercetá cu ingrigire caus'a, cautându a delatura scaderile prin bun'a intielegere sau prin admonitiune. La casu cându nu va ajunge pe acésta cale la resultatu, va raportá comitetului Associatiunii, pentru-cá din partea acestuia sè se faca dispositiile necesarie de a dreptulu, sau dupa cercetare, esecutata prin unu delegatu specialu.

e) Dà concedii elevelor pe timpulu mai multu de o zi si pe timpu pâna la 14 dile invetiatorilor impedeccati prin bôla sau alte cause binecuventate. Fiindu inse trebuintia a se da unui invetiatoriu concediu mai lungu, cererea de concediu are a se supune pentru aprobare comitetului Associatiunii.

f) Dispune substituirea invetiatorului concediatu.

g) Ingrijesce pentru edarea eventualeloru sciri scolare tiparite (programu).

h) Intreține corespondent'a cu comitetulu Associatiunii transilvane, avendu a duce in deplinire tóte dispositiunile (ordonantiele) acestuia, privitóre la institutu si a-i da tóte informatiunile necesarie.

i) Presenta comitetului Associatiunii totu la $\frac{1}{4}$ anu, pentru informatiune, raportu despre resultatulu revisiilor facute in classe, si de căte ori trebuint'a va cere, propunerile de imbutatire in organismulu institutului. Aceste din urma inse numai dupa cointielegerea avuta cu colegiulu invetatorescu.

j) Intreține corespondent'a cu publiculu esternu, adeca cu parintii si tutorii elevelor, carora in intervale potrivite va relata despre tóte lucrurile, cari resulta din petrecerea feitiiloru că elev ale institutului.

m) Pôrta corespondentia cu autoritatile publice, administrative scolastice, in ceea-ce privesce institutulu.

n) Primesce si esaminédia documentele pe bas'a carora sunt a se primi elevele in institutu, ér cându primirea nu se face pe bas'a documentelor, dispune ținerea esamenelor de primire prin invetiatorii respectivi cu assistenti'a sa.

Fiindu documentele in ordine, sau in urm'a esamenului de primire, inscrie elevele primite in matricul'a scolaru, pentru purtarea careia e responsabilu (§. 13 st. org.)

o) Provede administrati'a materiala a institutului si anume: incassédia, inregistrédia si administrédia tacsele la comitetulu

*) Alineatulu acesta a primitu o noua formulare prin conclusulu dto 17 Octombrie a. c.

Asociatiunii transilvane in conformitate cu normele stabilité de acesta, pôrta in regula socotelele despre spesele facute de elevele interne, intru cátu acestea nu suntu de purtat din tax'a de internat, si in sciintiédia din acestu respectu pe parentii si tutorii elevelor.

p) Face tóte procurarile trebuinciose la ordinile primite pentru scôla si internat.

r) Supraveghédia cursulu afaceriloru in internat in tóte directiunile (§. 16. st. org.).

s) Convóca si conduce conferentiele colegiului didacticu.

t) Tine in ordine protocólele de inmatriculare, de clasificari, de esibite si archivulu.

III. Colegiulu invetiatorilor.

§. 4.

Planulu de invetiamentu lu pune in aplicare colegiulu invetiatoriloru, impreuna cu catechetii si cu instructorii din obiectele facultative. (§. 9 st. org.) Membrii colegiului invetatorescu sunt: directorulu, invetatorii si invetatórele instituti cu salariu anualu.

Instructorii se numescu din partea comitetului Asociatiunei pe lângă remuneratiune.

§. 5.

Agendele colegiului invetatorescu sunt:

a) a face instructiunea in obiectele de invetiamentu obligate, cuprinse in planulu de invetiamentu. La distribuirea acestoru obiecte intre membrii colegiului in se va luá considerare la pregatirea si inclinarile speciale ale fia-careuia*).

b) In fia-care clasa va functiona unulu din membrii colegiului, cár invetatoriu de clasa, si in acésta calitate va purta grija, cár elevele se cercetedie scôla regulatu, ér absentiile intemplate le va ținea in evidenția.

c) Invetatorulu de clasa pôrta pentru elevele clasei sale protocolulu de clasificatiuni si scrie testimoniile scolastice. Aceste in se numai provediute cu sigilulu directiunii si subscrise de directoru se voru estrada.

d) Unu exemplariu alu protocolului de clasificatiuni se presenta la finea anului scolaru comitetului Asociatiunii.

e) Invetatorii au a face lectile din obiectele prescrise la órele fixate, avendu a se conformá in acésta privintia horariorulu autoritatiloru superioare.

f) Lectiunile facute din fia-care obiectu in o septemâna, au se fie induse de fia-care invetatoriu in protocolulu de lectiuni, pentru a inlesni controlulu din partea organului, ce face revisiile lunare. Protocólele acestea se voru conserva in cancelari'a directorala.

g) Inainte de inceperea lectiuniloru, fia-care membru alu colegiului invetiatoriloru va face, dupa unu turnus septemânalu, stabilitu de directoru, inspectiunea claselor, pentru a se convinge, daca tóte suntu in clasa in ordine. Spre acestu scopu se va presentá in septeman'a de inspectia cu $\frac{1}{4}$ óra inainte de inceperea órelorul de scôla, diminéti'a si dupa prândiu.

h) In casu cându directorulu aru fi inpedecatul de a functiona, la provocare din partea acestuia fia-care din mem-

brii colegiului invetatorescu este datoru a luá asupra sa agendele directiunii pentru timpulu absentarii directorului.

i) Unulu dintre invetatori este custodele bibliotecei scolare, altulu alu biblioteci elevelor, ér' preste totu fia-care membru alu colegiului va purta de grija si va fi responsabilu de chartele, aparatele si materialiile, de cari dinsulu se servesc la instructiune.

j) Invetatórele, locuindu in internat, sunt datore a stâ directórei intru ajutoriu la conducerea afaceriloru internatului. Ele voru avea mai alesu se supraveghiedie corepetitiunile elevelor interne si in timpulu liberu, afara de órele de lectiuni, se supraveghiedie elevele interne, in timpulu cându guvernanțele ar fi absente. Nu potu fi inse obligate a implini tóte functiunile de guvernanta, ci numai de acele, cari sunt corespundiatore caracterului loru de invetatóre si nu potu jigni autoritatea, ce trebuie se o aiba fatia cu elevele. In casu de trebuintia un'a dintre invetatóre substitue pe directór'a in functiune.

m) Invetatórele au se țina insa si órele de conversatie cu elevele interne, intru cátu acésta dupa cunoscintia loru de limbi e cu putintia. Daca din caus'a tocmai indigita invetatórele nu aru putea satisface acestei datorintie, voru fi substituite dupa trebuintia prin guvernanțe.

§. 6.

Catechetii celoru doue confesiunii, caroru aparținu Români, pre lângă instructiunea in doctrin'a religiunii (dupa planurile impuse de respectivele consistorii) normédia si timpulu, in care elevele au se cercetedie biseric'a, sè se marturisesc si cumince, mai departe rugaciunile, ce au a se versi la diferitele ocasiuni.

IV. Conducerea internatului.

§. 7.

Conducerea internatului impreunatu cu scôla Asociatiunii transilvane, este concretata directórei internatului (§. 16 st. org.)

Agendele directórei sunt:

a) a supraveghia purtarea elevelor in timpulu, in care nu sunt ocupate cu instructiunea in clase, a purta de grija de ocuparea loru in conformitate cu caracterulu si intentiunile institutului, a manținea disciplin'a in internat si a vegheia asupr'a observarii stricte a ordinii de casa, dându prin tóte o directiune potrivita crescerii elevelor. Dreptu ajutoriu intru implinirea acestei misiuni are pe guvernanțele, cari intru tóte au sè se conformedie ordiniloru primite dela directóra si pe invetatórele, cari au locuinta in internat, intru cátu acestea nu sunt ocupate cu instructiunca (§. 16.st. org. si §. 5. alu reg).

b) a supraveghia întreținerea higienica si corespondietore a elevelor interne, fiindu responsabila pentru curatien'a institutului preste totu, a locuintelor, a paturilor, a vestminitelor s. a.

c) a purta grija, cár elevele interne se fie provediute cu tóte cele trebuinciose.

d) a priveghia asupra alimentarii, avendu celu mai deplinu dreptu si stricta datorintia de controla asupra bucatariei. In aceste directórei i sunt spre ajutoriu, guvernanțele, bonele, servitorii si servitórele institutului.

*) Totu prin conclusulu dñs 17 Octombrie a. c. s'a schimbatu si pt. a. din §. 5.

V. Conferentiele colegiului invetiatorescu.

§. 8.

In conferenie se facu :

- a) comunicarile dispositiunilor referitore la institutu, cari vinu dela comitetulu Asociatiunii transilvane sau dela autoritatile scolastice ale statului.
- b) ficsarea timpului pentru esamenele semestrale.
- c) alegerea manualelor de instructiune.
- d) statorirea planului de óre.
- e) decisiuni pentru imbunatatirile, a caroru necesitate se va ivi in decursulu timpului, cu observarea §. 14 alu acestui regulamentu.

f) consultari despre tractarea specialelor obiecte de invetiamentu si despre educatiunea elevelor, precum si asupra observarilor facute din caus'a revisiilor lunare cu privire la invetiatori, disciplina, progresu s. a. (§. 3 b. c. reg.)

g) consultarile despre dorintele si experientiele scolare ale invetiatorilor si despre propunerile presentate de densii.

h) stabilirea clasificatiunilor precum si a raportului generalu anualu cătra comitetulu Asociatiunii transilvane si a datelor scolare, ce eventualu voru avea a fi publicate.

§. 9.

Conferentiele suntu ordinare sau estraordinare. Cele ordinare se voru tinea in fie-care luna din anulu scolasticu odata, ér cele estraordinare de căte ori va cere trebuint'a.

§. 10.

Conferentiele le convoca directorulu, ér' in casu de absentia a directorului, substitutulu seu. Totu directorulu este si presidentulu conferentielor, cändu este de fatia, ér in lips'a lui membrii presenti voru alege pe unulu dintre ei de presidetu ad hoc.

§. 11.

La conferenie iau parte directorulu, director'a internatului si invetiatorii si invetiatorele cu votu decisivu, sau la statorirea clasificatiunilor si catechetii. Director'a inse, daca nu este totodata si invetiatore, are votu decisivu numai in afacerile ce privesc internatulu si in casuri de disciplina.

Instructorii institutului participa la conferenie numai cu votu consultativu.

§. 12.

Unulu dintre invetiatori, dupa unu turnus statoritu de colegiulu invetiatorilor functionédia la fia-care conferentia cá notariu.

Procesele verbale redactate de notariu si conținendu propunerile si decisiunile, se voru autentica prin doi membrii designati prin conferentia spre acestu scopu, si provediute cu sigilulu directiunei, cu subscrierea directorului, notarului si a membrilor designati pentru autenticare, se voru pastră in archiv'a directiunii. Unu exemplariu alu procesului verbalu alu conferentiei se transpune comitetului Asociatiunii transilvane pentru informatiune si eventuale dispositiuni.

§. 13.

Hotaririle conferentielor, cändu se va nasce divergentia de pareri, se voru luá cu majoritate de voturi. Doi dintre membrii presenti potu cere votare nominala, avéndu atunci a se insemna votantii cu numele la procesulu verbalu. In

casuri de paritate de voturi, decide votulu presedintelui. Fia-care din membrii minoritatii pote cere, cá votulu lui eventualu separatu, se fie alaturatu la procesulu verbalu.

§. 14.

Hotaririle conferentiei in afacerile curente de invetiamentu, de disciplina si de administrare se punu immediat in lucrare. Pentru afaceri de regulari, cari privesc intregulu, sau in cause de modificari esentiale in organismulu institutului, sau in cause de eliminari de eleve, se cere aprobarea concluzelor conferentiei prin comitetulu Asociatiunii transilvane.

VI. Ordinea de di.

§. 15.

Avendu in vedere, că celu mai bunu mijlocu alu disciplinei, indispensabila la crescerea tinerimii, e ocupatiunea, elevele acestui institutu, fara a fi preste mesura incordate, au se fie tota diu'a ocupate. Ocupatiunea inse are se fie astfelui impartita, cá dintren'sa se rezulte educatiunea armonica a tuturor facultatilor sufletesci si trupesci ale elevelor.

In conformitate cu cele premise sub „ocupatiune“ este a se intielege, pre langa instructiune lucrulu de mana si meditatiunea si gimnastic'a, conversatie, jocurile si preumbarea.

§. 16.

Avendu in vedere deosebirea ce esista intre dilele de serbatore si dilele de lucru se stabilesce pentru institutului nostru urmatórea ordine de di:

A. Pentru dilele de lucru:

Var'a se voru scula elevele interne la órele $5\frac{1}{2}$, érn'a la órele 6 dimineti'a. Imbracatulu, spalatulu etc. apoi facerea rugaciunilor rituale (prescrise de catichetulu confesiunii, ca-reia apartinu) si dejunulu au se fie terminate la órele 7. Dela $7-7\frac{3}{4}$ este timpu de meditatie, ér' dela $7\frac{3}{4}-8$ óre timpu de recreatie.

La órele 8 se incepe instructiunea in classe si durédia in timpulu ficsatu in planulu órelor. De regula voru tinea prelegerile inainte de amédi pana la órele 11. Intre óre se voru lasa elevelor căte 10 minute, ér' la órele 10 căte 15 minute pentru recreatie.

La 10 óre se va serví elevelor interne ceva de gustatu.

Intre órele 11 si 12 (eventualu 10 si 12) elevele interne cari nu au instructiune in clasa, sau óre din obiectele facultative, se voru ocupá cu studiulu sau cu esercitii in music'a instrumentalala. Dela $12-12\frac{1}{2}$ este timpu de recreatie.

La órele $12\frac{1}{2}$ elevele interne se conduce in reectoriu, unde dupa rugaciunea rituala voru luá prandiulu. Dupa prandiul au timpu de recreatie pana la $1\frac{1}{2}$ óre.

Dela $1\frac{1}{2}-2$ óre este timpu de studiu, ér' dela 2-4 sunt óre de lectiuni in clasa, cu intrerupere de 10 minute dupa óra 1. La órele 4 se servesce elevelor interne ceva de gustatu, ér' dela 4-6 este timpul menit pentru gimnastica, conversatie, musica instrumentalala si alte obiecte facultative.

Dela 6-7 este óra de recreatie, dupa anotimpu sau in gradina, sau in sal'a de recreatie, unde elevele sub supraveghiare guvernantelor se voru juca, facéndu misere trupescă catu de multa.

Miercurea, cându timpulu este favorabilu în óra acést'a elevele interne voru fi duse la preumblare.

Ern'a cându óra acést'a este intunerecu, preumblarea se va mutá pe timpulu inainte de 3 óre.

Dela órele 7—8 este timpulu menit pentru cina si rugaciune, ér' dela 8—9 se voru ocupá elevele in salele de meditatiune cu lectiile loru.

La órele 9 sér'a elevele interne voru fi conduse in salele de dormitu, unde dupa seversirea rugaciunii rituale se voru culcă.

B. Pentru Dumineci si serbatori:

Sculatulu si dejunulu se intempla cu o óra mai tårdiu. Dupa dejunu o óra de studiu, ér' dupa aceea timpul de recreatie si pregatire pentru biserica, pàna la timpulu, cându voru fi conduse elevele la biserica.

In töte Duminecile si serbatorile, in cari timpulu nu este preste mesura nefavorabilu, elevele interne, cari nu sunt reñinute prin morbu sau alte cause grave, voru cercetá, conduse de o invetiatóre sau guvernanta, liturgia in biserica, careia aparþinu.

Dupa biserica, reintorcenduse acasa, voru intrebuintia timpulu pàna la masa cu meditatiune sau lucrarea temelor.

La órele $1\frac{1}{2}$, timpulu pentru pråndiu si rugaciune pàna la $1\frac{1}{2}$ dela $1\frac{1}{2}$ —4 este timpul de recreatie, si anumitu dela $1\frac{1}{2}$ —2 jocuri sociale si gimnastice, ér' dela 2—4 preumblare, cându timpulu permite, la locu potrivitu, dupa putintia afara de orasiu. Fiindu timpulu nefavorabilu pentru preumblare, elevele voru petrece sub supraveghierea guvernantelor cu jocuri si distractiuni potrivite pàna la órele 4.

Timpulu dintre órele 4—6 se va intrebuintia cu lectura privata (din cărti permise de invetiatorulu de limb'a materna, sau scóse din bibliotec'a elevelor), sau scriindu epistole la parinti, rudenii s. a.

Directór'a internatului, in persóna sau prin guvernante, are se supraveghiedie corespondentia privata a elevelor.

In lunile de vara, cându caldur'a este mare, se pote schimba ocupatiunea dintre órele 2—4 cu cea dintre órele 4—6 si viceversa. Dela 6—7 este timpul de recreatie, ér' dela 7—8 cina si rugaciune rituala. Dela 8—9 este timpul de meditatiune, in care elevele, ce 'si au gatatu mai iute temele si lectiunile, potu petrece timpulu restantu cu lectura si corespondentia privata. La órele 9 este timpulu de culcare, cá si in dilele de lucru.

§. 17.

Duminic'a si in serbatori directór'a pote permite elevoru a esí din internat, daca sunt cerute si conduse de rudenii sau alte persóne onorabile din locu. Pentru órele de studiu inse si in aceste dile töte elevele interne au se fie in internat.

§. 18.

Cându permisiunea de esire din internat si lipsire dela lectii se cere din partea parintilor si nu aru fi presentu unulu din invetiatorii de clasa, permisiunea se pote da din partea directórei pentru 1 di de lucru. Permisionea are inse se fie adusa la cunoscentia invetiatorului respectiv de clasa.

Daca invetiatorulu de clasa se afla presentu, concediul se pote da numai cu invoirea lui.

Concedii pe timpu mai indelungatu se potu da numai cu invoirea directorului.

§. 19.

De ordinea interna se ține si aceea, cá fia-care eleva se-'si aiba atåtu in sal'a de studiu cåtu si la masa si in dormitoru, mai departe pentru cărti garderoba si utensiile, loculu seu designatul prin directór'a sau organele acesteia.

§. 20.

Directór'a, invetiatórele care locuescu in internat si guvernantele i'au viptulu la mas'a comuna a elevelor.

VII. Tractarea cu elevele.

§. 21.

Considerandu că scól'a si internatulu Asociatiunii transilvane suntu create si susþinute pentru cultivarea si educatiunea secșului femeiesc, care are se formedie bas'a societati culte a Romanilor din patria, se cere inainte de töte, cá elevele se fie destate la ordine, curatienie, diligentia, ascultere si iubire de adeveru. De aceea tractarea cu elevele are se fie blånda, cu iubire si dreptate, dara démna, seriøsa si stricta, acolo, unde este trebuintia. Pentru de a ajunge la resultatulu dorit este neaperatu de trebuintia, cá toti cei increditintati cu conducerea afacerilor scólei si internatului se premérga elevelor intru töte cu exemplulu loru bunu.

La instruirea elevelor este a se procede dupa regulele pedagogice, nu cu severitate preste mesura, nu cu mijloce de sila, ci cu indulgentia si insufletire, cercându a face pe eleve se-'si imþinésca datorintiele din interesu si din iubire pentru ce este bunu si frumosu, ear nu din frica sau ambițiune desiarta.

§. 22.

In conformitate cu aceste principii este interdisu a preferá sau a favorisá pe o eleva dintre celelalte. Prin urmare locatiunea dupa resultatulu studiului nu este permisa, precum nu este permisu nici a designa o banca separata pentru cele mai slabe, sau a pune eleve in oficii, cari le-aru dà drepturi sau prerogative preste celelalte.

§. 23.

Fiind-că pentru formarea unui caracteru nobilu este intr'o forma stricaciósa a pune ambitia in primulu planu, sau a o suprima cu totulu, este strictu interdisu, a intrebuintia espresioni vatematóre, sau epitete, cari sunt de natura a face pe eleve de risu sau de ocara inaintea celorlalte.

§. 24.

Membrii colegiului invetatorescu si personalulu ajutatoru au se agraësca pe töte elevele cu Domniata.

§. 25.

Pedepse se voru aplicá numai acolo, unde alte mijloce nu ajuta, ér cele aplicate potu fi numai de acele, ce sunt admise fara discutiune in sciintia pedagogica, si anume in modu gradatul :

- a) Admonitiune.
- b) Dojenire binevoitóre.
- c) Ocupatiune estraordinara domestica in casu de negligientia.
- d) Interdicere pe unu timpu anumitu pentru cele interne, a esirii la preumblare sau la cunoscuti.

e) Admoniare prin conclusu conferentialu, inaintea colegiului invetiatorescu.

f) Admoniare prin conclusu conferentialu inainte elevilor clasei.

g) Reținerea in clasa dupa órele de lectii.

h) Insciuintiare la parinti prin conclusu conferentialu.

i) Admonitiune cu amenintiare de eliminare din institutu, si
l) Eliminare.

Cându se aplica pedéps'a statorita sub g, elevele detinute voru fi supraveghiate de guvernante in decursulu pe-depesei, ér cea de sub l, numai dupa aprobare din partea comitetului Associatiunii transilvane se pote esecută.

§. 26.

Pedepse dejositóre, sau din punctu de vedere sanitaru neadmisibile, cum este pedéps'a corporala sau detragerea alimentatiunii, sunt cu desevàrsire interdise.

§. 27.

Dreptulu de a pedepsí 'lu au: directorulu sub tóte imprejurarile, apoi in órele de instructiune invetiatorii si invetiatórele, cari se afla in clase, ér' directór'a afara de órele de instructiune asupr'a elevelor din internat. Pentru inconveniente comise de elevele esterne, afara de órele de instructiune, numai directorulu sau invetiatorulu de clasa au dreptulu de a dictá pedepse. Guvernantele nu potu aplicá decât pedepsele statorite sub a, si b, ér' in casuri, cându este necesaru a se aplicá o pedépsa mai simtitóre, trebuie sè se céra intervenirea directorului sau a directórei.

§. 28.

La inceperea activitatiei loru invetiatorii si invetiatórele se obliga prin subscrierea acestui regulamentu, depusa in cancelaria directiunii, la observarea cu scumpetate a lui.

VIII. Personalulu ajutatoriu.

§. 29.

Personalulu ajutatoriu se compune din guvernante numite de comitetulu Associatiunei, bonne, servitori si servitóre, angajati in cointielegere de directoru si directóra.

§. 30.

Guvernantele si bonele sunt de ajutoriu in afacerile internatului, avendu cele dintei mai alesu a purtá de grija de elevele interne in privint'a ocupatiunilor in órele afara de lectiuni, in dormitóre si refectoru, ér cele din urma a purtá grija de curatienia elevelor, de garderob'a loru si de eventual'a loru ingrijire in casu de inbolnavire. In tóte aceste afaceri ale internatului guvernantele si bonele stau inainte de tóte la ordinile directórei, ér' directorulu are dreptulu de supraveghiere. Tractarea guvernantelor si bonnelor cu elevele are sè se conformedie normelor cuprinse in acestu regulamentu.

§. 31.

Servitorii si servitórele suntu supusi in prim'a linie directorului, au inse a se conforma neconditionatu ordineloru primeite dela directór'a internatului si sunt respundietori pentru ordinea si curatienia institutului cá localitate.

Cându voru primi vr'unu ordinu dela vr'unu invetiatoriu sau invetiatóre, sau guvernanta intru cătu acesta ar privi institutulu, au se'lu implinesca cu punctualitate si fara contradicere.

Fatia cu elevele au sè se pote sub tóte imprejurarile reservatu si cuviinciosu.

§. 32.

Personalulu ajutatoriu avendu locuint'a in internatulu scólei, are sè se conformedie in privint'a esiriloru, in timpulu eventualu liberu, dispositiunilor directiunii, care va norma aceste esiri dupa trebuintiele internatului.

IX. Schimbarea regulamentului.

§. 33.

Schimbari in acestu regulamentu se voru face numai prin comitetulu Associatiunii transilvane.

§. 34.

Regulamentulu actualu intra inmediatu in vigore.

Nr. 151. In legatura cu punctulu precedentu si cu provocare la §. 17. alu 4. din stat. de organisare alu scólei civile de fete a Associatiunei, in urmarea caruia comitetulu exercita prin delegati dreptulu de suprainspectiune asupr'a cursului regulatul alu tuturoru afaceriloru dela scól'a Associatiunei, membrulu comitetului Partenie Cosm'a propune: sè se desfaca pe viitoru oficiulu de delegatu de oficiulu de directoru, cu care a fostu impreunatu in urm'a conclusului comitetului dto 24 Augustu 1886 Nr. 306 punctu prot. 86. avendu comitetulu a provedea acelu oficiu printr'unu altu membru din sinulu seu. Membrulu B. P. Harsianu spriginindu propunerea de mai susu, face amandamentulu, cá provisiunea oficiului de delegatu se se innoésca din 6 in 6 luni.

Punendu-se cestiunea la votu

— Se primesce propunerea membrulu P. Cosm'a fara amandamentulu facutu de membrulu B. P. Harsianu.

Nr. 152. Cu relatiune la conclusulu dela punctulu precedentu membrulu P. Cosm'a propune de delegatu alu comitetului in afacerile scolare si ale internatului pe membrulu Ioanu Popescu, profesoru seminarialu.

Membrulu B. P. Harsianu propune a fi alesu de delegatu membrulu comitetului I. V. Russu, protopresbiteru.

Punendu-se cestiunea la votu

— Se alege de delegatu alu comitetului in afacerile scolare si a internatului membrulu comitetului Ioanu Popescu.

Sibiuu, d. u. s.

Iacobu Bolog'a m. p., Dr. Ioanu Crisianu m. p.,
v.-presedinte, secretariu II.

Verificarea acestui procesu verbalu se increde dloru:
P. Cosm'a, I. St. Siulutiu, Dr. Il. Puscariu.

S'a verificatu. Sibiuu, in 18 Septembre 1887.

P. Cosm'a m. p. I. St. Siulutiu m. p. Dr. Il. Puscariu m. p.

Nr. 417/1887.

Procesu verbale

alu comitetului Associatiunei transilvane pentru literatur'a româna si cultur'a poporului român, luatu in siedint'a dela
19 Septembre 1887.

Presedinte: Iacobu Bolog'a, vice-presedinte.
Membrii presenti: Dr. Il. Puscariu, P. Cosm'a, E. Macellariu, I. V. Russu, I. Popescu, B. P. Harsianu, G. Baritiu, Nicanoru Fratesiu, controlorul.

Secretariu: Dr. I. Crisianu.

Nr. 153. In vederea, cá cu inceperea anului scol. curentu s'a sporit u numerulu elevelor interne dela scól'a civila

cu internatul a Asociatiunei astfelu, că se arata trebuintă de a se deschide și alu treilea dormitoru și în urmare și lipsa accentuata in raportulu directiunie delà numită scăla de dto 8 Iuliu a. c. Nr. 191 referitōre la instituirea unei guvernante, ceea ce, in conformitate cu §. 29. din regulamentulu internu stabilitu in siedintă comitetului dela 16 Septembre a. c. Nr. 412 cade in competintă comitetului; in vederea, că la acestu comitetu a intratu, cu privire la provederea acestui postu cu datulu 17 Septembre a. c. unu ofertu dela domnisor'a Mari'a Urechia, absolventa a cursului normalu din asilul „Elen'a Dómn'a“ si fosta profesóra, se pune la ordinea dilei implinirea unui postu de guvernanta la internatulu scălei civile de fete.

In considerarea, că domnisor'a Mari'a Urechia in adres'a sa doto 17 Septembre a. c. cere inainte de töte a fi insti-tuita de profesóra estraordinara pentru limb'a francesa, unu postu, la care comitetulu aru avé sè reflecteze numai in lini'a a dou'a, avèndu a se gândí acum specialu la provederea postului de guvernanta, secretariulu II propune: postulu de guvernanta la internatulu scălei civile de fete susținute de Asso-ciatu, sè se indeplinésca pe calea concursului, remanendu a se face acésta cu privire la posibilitatea ce este a se dă elevelor de a se perfectioná si in conversatiunea francesa.

Dlu primu secretariu G. Baritiu propune: Inainte de a se hotarí cestiunea in meritu se insarcinézia directorulu si directór'a institutului se chieme la sine pe domnisor'a M. Urechia si se staverescă cu ea: daca, pe lângă postulu de instructóra in limb'a francesa, este aplicata a primi postulu de guvernanta, dupa cum este staveritu in §. 30 din regulamentulu internu alu scălei stabilitu in siedintă comitetului dela 16 Septembre a. c. Nr. 412 sau numai unele din afacerile guvernantei, apoi sè 'si dea opinionea asupra cererei dènesei.

Punendu-se cestiunea la votu. (Ex. Nr. 415 1887.)

— Se primește propunerea dlui primu-secretariu G. Baritiu.

Nr. 154. Secretariulu II prezinta cererea domnisor'ei Azot'a Secul'a absolventa de class'a IV normala a asilului „Elen'a Dómn'a“ de dato 16 Septembre a. c. de a fi denu-mita de profesóra la scăla civila de fete a Asociatiunei transilvane. (Ex. Nr. 413 1887.)

— Ne fiindu in vacantia nici unulu din posturile de profesore dela acestu internat, cererei presente nu se pote satisface.

Nr. 155. Constatandu-se necesitatea de a se marí edi-tiunea fóei „Transilvani'a“ comitetulu decide:

— Fóia Asociatiunei „Transilvani'a“ sè se scóta cu incepere dela 1 Septembre a. c. in cátă 700 de exemplare.

Sibiu, d. u. s.

Iacobu Bolog'a m. p.,
v.-presidinte.

Dr. I. Crisianu m. p.,
secretariu.

Verificarea acestui procesu verbalu se increde dloru : Dr. Puscariu, Cosm'a, Baritiu.

S'au cetită si verificat. Sibiu 21 Septembre 1887.

Dr. H. Puscariu m. p.

Cosm'a m. p.

G. Baritiu m. p.

Nr. 429/1887.

Procesu verbale

al comitetului Asociatiunei transilvane pentru literatur'a româna si cultur'a poporului român din siedintă dela 27 Septembre n. 1887.

Presiedinte: Iacobu Bolog'a, vice - presedinte. Membrii presenti: Elia Macellariu, Z. Boiu, I. V. Russu, I. Popescu, B. P. Harsianu, G. Baritiu, C. Stezariu, P. Cosm'a, I. St. Siulutiu, E. Brote.

Secretariu: Dr. I. Crisianu.

Nr. 156. Dl Dr. D. P. Barcianu prin hărti'a de dto 21 Septembre a. c. abdice de postulu de directoru alu scălei civile de fete susținute de Asociatiunea transilvana, pentru ca in „regulamentulu internu pentru scăla civila de fete intemeeata si susținuta in Sibiu de Asociatiunea transilvana pentru literatur'a româna si cultur'a poporului romanu“, votatu de comitetu in siedintă dela 16 Septembre a. c. Nr. 412, si in conclusulu luatu cu acela de odata, afla pentru sine votu de neincredere. (Ex. Nr. 419/1887).

In legatura cu acésta se prezinta si hărti'a domnisor'ei baronesa Helena Poppu de dto 27 Septembre a. c., prin care abdice de postulu de directóra a scălei civile de fete cu internatul a Asociatiunei totu din motivulu, pentru ca in regulamentulu internu pentru numită scăla si in conclusulu luatu cu acela de odata afla pentru sine votu de neincredere. (Ex. Nr. 423/1887).

— Ambele adrese se predau unei comisiuni in persoanele Dloru: E. Macellariu, Zacharia Boiu si Dr. Il. Puscariu, cu insarcinarea: se deie Dlui directoru Dr. D. P. Barcianu si domnisor'ei directóra Helena baronesa Poppu explicatiunile de lipsa, că hotaririle comitetului, la care se provoca densii in adresele citate, nu involva in sine nici unu votu de neincredere pentru densii, si se'i capacitedie a'si revocă abdicarea; pentru casulu unei insistari din partele pe lângă abdicerile facute, comisiunea se face propuner in ceea ce privesce pasii ulteriori, ce aru fi se'i intreprindia comitetulu in afacerea acésta.

Nr. 157. Directiunea despartientului III (Sibiu) alu Asociatiunei transilvane prin address'a de dto 4/16 Septembrie a. c. asterne sum'a de 197 fl. 29 cr. ce a incursu, că venitul curatul dela balulu datu cu ocasiunea adunarii generale a Asociatiunei ținute in Sibiu (Ex. Nr. 409/1887).

— Sum'a de 197 fl. 29 cr. v. a. se transpune la cass'a Asociatiunei, avendu a se adeverí primirea.

Nr. 158. Comitetulu reuniunei romane de cântari din Sibiu prin address'a de dto 13 Septembre a. c. Nr. 19 asterne sum'a de 210 fl. v. a. venitulu curatul dela concertulu datu la 28 Augustu a. c. in favorulu Asociatiunei transilvane (Ex. Nr. 418/1887).

— Sum'a de 210 fl. v. a. se transpune la cass'a Asociatiunei, avendu a se adeverí primirea si a se multumí in scriisu reuniunei romane de cântari pentru spriginulu datu.

Nr. 159. Tipografi'a archidiocesana din Sibiu prin hărtia de dto 24 Septembre a. c. asterne contulu pentru semestrul

I. alu fóiei Associatiunei „Transilvani'a“ in suma de 300 fl.
30 cr. v. a. (Ex. Nr. 422/1887).

— Se avisédia la cassa spre platire sum'a de 300 fl.
30 cr. v. a.

Sibiu d. u. s.

Iacobu Bolog'a m. p.,
v.-presidentu.

Dr. I. Crisianu m. p.,
secretariu.

S'a cetitu si verificatu in siedint'a comitetului Associatiunei transilvane dela 1 Octombrie n. 1887.

Iacobu Bolog'a m. p.,
v.-presidentu.

Dr. I. Crisianu m. p.,
secret. II.

Nr. 431/1887.

Procesu verbale

alu comitetului Associatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu din siedint'a dela 29 Septembrie 1887.

Presiedinte: Iacobu Bolog'a, vice-presiedinte.
Membrii presenti: E. Macellariu, Z. Boiu, G. Baritiu,
Dr. Il. Puscariu, I. St. Siulutiu, P. Cosm'a, I. Popescu,
Const. Stezariu, I. V. Russu, B. P. Harsianu, Nicanor Fratesiu.

Secretariu: Dr. I. Crisianu.

Nr. 160. Comisiunea esmisa din siedint'a dela 27 Septembre a. c. Nr. 429 pt. prot. 156 raportédia, că tóte espliatiunile, ce le au datu Dlui Dr. D. P. Barcianu si domnisiórei baronesa Helena Poppu, si tóte silintiele, intru de a-i capacitá se'si retraga abdicerile presentate comitetului, au remasu fara resultatulu doritu, de óre-ce ambii au declaratu in modu categoric, că neputendu vedea in dispositiunile comitetului relative la schimbarea delegatului, la insarcinarea directiunei cu agende noue, la numirea guvernantelor din partea comitetului, decàtu unu votu de neincredere fatia cu personele loru, nu potu a-si retrage abdicerile dela directiune. Stându astfelu lucrul comisiunea se vede indemnata a face propunerea: să se primésca abdicarea atàtu a Dlui Dr. D. P. Barcianu dela postulu de directoru càtu si a domnisiórei Helena baronesa Poppu dela postulu de directóra. Membrulu comitetului I. V. Russu face urmatórea contra-propunere, presentata in scrisu: Dupa-ce motivele de abdicare ale directorului si ale directórei fatia cu interesele si importanti'a causei publice scolastice, si inca chiaru in decursulu anului scolasticu, nu mi se paru justificate, propunu: că onoratulu comitetu se nu primésca abdicerile amintite, ci se invite atàtu pe directoru càtu si pe directóra, că in interesulu institutului si alu invetiamentului se'si continue activitatea loru pàna la finea anului curinte.

In decursulu discusiunei se afla a se desface propunerea comisiunei in doue parti; una in ceea-ce privesce abdicarea Dlui Dr. D. P. Barcianu, si alta in ceea-ce privesce abdicarea domnisiórei baronesa Helena Poppu, avendu a se pune separat la votu.

Urmàndu votarea mai intàiu asupr'a propunerei membrului I. V. Russu fiindu spriginita numai din partea membrului B. P. Harsianu se votédia pe rendu asupr'a celoru

doue parti, in care s'a desfacutu propunerea comisiunei, aducèndu-se urmatoriulu conclusu:

a) referitoriu la abdicarea Dlui Dr. D. P. Barcianu: Comitetulu de sí nu asta motivata abdicarea Dlui Dr. D. P. Barcianu, de óre-ce dispositiunile luate nu se potu considera de votu de neincredere pentru densulu, dar' fiind-ca densulu si dupa explicatiunile date insista la abdicare, — comitetul o primeșce cu regretu;

b) referitoriu la abdicarea domnisiórei Helena baronesa Poppu: Abdicarea se primeșce cu regretu; — considerandu inse, că anului scolariu este inceputu, si internatulu nu poate stá fara supraveghiere, domnisióra baronesa Helen'a Poppu este rogata, că pàna candu va fi comitetulu in stare se indeplinesca acestu postu, se stea la loculu seu, ceea-ce poate dura celu multu pàna la finea semestrului primu alu anului curentu scolariu.

Nr. 161. In legatura cu cele decise la punctulu precedentu si la propunerea aceleiasi comisiuni, comitetulu decide:

— Oficiulu de directoru alu scólei civile de fete cu internatul susținute de Associatiunea transilvana se increde in modu interimalu profesorului provisoriu Septimiu Albini, acordandu-se unu adausu la salariu in sum'a de 100 fl. la anu, si unu adausu de 50 fl. pe anu la banii de cuartiru, conformu conclusului comitetului dto 16 Iunie 1886 Nr. 185.

Nr. 162. Delegatulu comitetului in afacerile scolare, membrulu Ioanu Popescu, in considerarea necesitatii de a se incepe fara amenare instruirea in piano a elevelor interne dela scól'a civila de fete a Associatiunei, cere cu graiulu, că comitetulu in intielesulu §. din regulamentulu internu se denumésca pe instructorii de lipsa.

— Provederea instructiuniei in piano pentru elevele interne ale scólei se increde si pentru anulu curentu scolasticu Dlui G. Dim'a profesoru seminarialu si Domnisiórei Sabina Brote totu in conditiunile din anulu trecutu scolasticu.

Sibiu, d. u. s.

S'a cetitu si verificatu in siedint'a comitetului Associatiunei transilvane dela 1 Octombrie n. 1887.

Iacobu Bolog'a m. p.,
v.-presidentu.

Dr. I. Crisianu m. p.,
secretariu.

Nr. 441/1887.

Procesu verbale

alu comitetului Associatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, luat in siedint'a dela 1 Octombrie 1887.

Presiedinte: Iacobu Bolog'a, vice.-presiedinte.
Membrii presenti: I. St. Siulutiu, E. Macellariu,
Dr. Il. Puscariu, I. Popescu, B. P. Harsianu, G. Baritiu,
I. V. Russu.

Secretariu: Dr. I. Crisianu.

Nr. 162. Se citesc protocólele siedintelor comitetului dela 27 si 29 Septembrie a. c. N. 429 si 431.

— Si se verifica.

Nr. 163. Secretariulu II. presentédia cererea domnisiórei Azot'a Secul'a, pentru a i se oferí postulu de guvernant ce

s'ar' afla vacantu la internatulu scólei civile de fete a Asociatiunei, si propune a se transpune directiunei dela numit'a scóla spre opinare.

Membrulu Harsianu propune a se luá acésta cerere in considerare numai dupa ce prin escriere de concursu se voru fi facutu pasii de lipsa intru indeplinirea postului de guvernanta.

Punendu-se cestiunea la votu

— se primesce propunerea secretariului II. avendu cerea de mai susu a se transpune directiunei scolare spre opinare.

Sibiuu, d. u. s.

Iacobu Bolog'a m. p.,
v.-presiedinte.

Dr. I. Crisianu m. p.,
secretariu II.

Verificarea acestui procesu verbalu se increde dloru: Macellariu, Harsianu, Puscariu.

E. Macellariu m. p. **Dr. II. Puscariu** m. p. **Harsianu** m. p.

Nr. 446/1887.

Procesu verbalu

alu comitetului Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu din siedint'a dela 6 Octombrie 1887.

Presiedinte: Iacobu Bolog'a, vice-presiedinte.
Membrii presenti: C. Stezariu, P. Cosm'a, Dr. II. Puscariu, I. St. Siulutiu, E. Macellariu, I. V. Russu, Z. Boiu, B. P. Harsianu, I. Popescu, Eugenu Brote cassariu, Nicanoru Fratesiu controloror.

Secretariu: Dr. I. Crisianu.

Nr. 164. Se presentédia harti'a domnisiórei barones'a Helena Popu dto 5 Octombrie a. c. prin care cu provocare la adress'a comitetului de dto 29 Septembre a. c. Nr. 423. declara, ca i este imposibilu a remânea la postulu de directóra a internatului pâna pe la sfârsitulu primului semestru alu anului scol. currentu si se róga, că celu multu pâna la 15 Octombrie a. c. se i se faca posibila predarea internatului altei persóne (Ex. Nr. 443/1887).

— Spre sciintia.

Nr. 165. Se presentédia harti'a domnisiórei Elena Petrascu, din Sibiuu de dto 4 Octombrie a. c. prin care, intemeiata pe testimoñiile alaturate si a invitarei ce i s'a facutu din partea comitetului, prin mijlocirea membrului Dr. Ilarionu Puscariu, declara a primi postulu de directóra a internatului scólei civile de fete a Asociatiunei. (Ex. Nr. 442/1887).

Membrulu P. Cosm'a in considerarea testimoñiilor acluse, din care se vede, că domnisióra Elen'a Petrascu dispune de cunoscintiele necesarie intru de a putea propune limb'a franceza in institutu, si in considerarea, că dupa informatiunile primeite acumu numit'a domnisióra se bucura in cercurile cele mai bune de reputatiunea cea mai frumósa, propune: Domnisióra Elen'a Petrascu se denumesce de instructóra din limb'a franceza in modu interimalu, pâna la finea anului scolariu currentu; totodata, fiind-ca directór'a actuala a internatului domnisióra baronesa Helen'a Popu, numai pâna la 15 a curentei mai remane in postulu seu. ér' pâna atunci este imposibilu să se indeplinesca postulu de directóra pe calea concursului, totu

domnisiórei Elen'a Petrascu i se increde in modu provisoriu si provederea afacerilor de directóra pe lângă emolumentele impreunate cu acestu postu.

Membrulu B. P. Harsianu face urmatórea propunere:

In considerare, că postulu de directóra este unulu din cele mai insemnante ale institutului, in considerare, că prestigiului institutului aterna tare multu dela cualificatiunea persónei, carea va fi concrediuta cu conducerea institutului, in considerarea, că domnisióra Elen'a Petrascu nu a produs nici unu atestatu despre cualificatiunea sa si despre studiile, ce le ar-fi absolvatu, si in considerare, că atestatele reproduse cu datulu din 4 Octombrie a. c. dela domn'a Carolin'a Moricz, ved. de colonelu, Dl. Ernst Idiczuk, siefulu statului majoru alu divisiunei a 16 de infant. si de dto 5 Octombrie a. c. dela domnulu Alois Gentchik intendantu militariu si domn'a Mari'a Petri sunt atestate de natura cu totulu privata si se referu singuru la limb'a franceza, si in fine in considerare, că numit'a domnisióra nu si-au produs nici macaru atestatulu de botezu, ba dupacum sunt informatu nu posede nici cunoscinti'a limbei romanesci pe deplinu, nu o potu primi nici că instructóra de limb'a franceza, si cu atâtua mai puçinu că să se pôta incredintia cu afacerile de directóra, propunu asia dar, că postulu de directóra să se suplinésca prin concursu formalu si cu diu'a de adi să se scrie concursu, fiindu incredintiatu, că pâna la împlerea postului pe calea concursului, domnisióra baronesa Elena Popu va remanea la postulu seu; la casu daca domnisióra baronesa Elen'a Popu ar esi din postu inainte de a se completá postulu de directóra in calea concursului, să se incredintiedie pâna la completarea postului de directóra ad interim domnisióra profesóra Aurelia Filipescu cu afacerile directórei.

Punendu-se aceste propunerii la votu

— Se primesce propunerea facuta de membrulu P. Cosm'a dupa ce propunerea membrului Harsianu a fostu spriginita numai din partea membrului I. V. Russu.

Nr. 166. In legatura cu cele cuprinse la punctulu precedentu se decide:

— Domnisiórei Elen'a Petrascu, in calitate de directóra, i se increde provederea tuturor afacerilor administrative care privesc internatulu.

Nr. 167. In legatura cu cele cuprinse la punctulu 165. alu acestui procesu verbalu se decide:

— Pentru instruirea in limb'a franceza voru avé se platésca elevele scólei civile de fete a Asociatiunei pentru anulu currentu scolariu tax'a de 1 fl. la luna.

Nr. 168. Membrulu Elia Macellariu substerne prin harti'a de dato 25 Septembre a. c. 11 bucati de scripte ale lui G. Visi'a referitóre la o donatiune a sa de 300 fl. pe séma Asociatiunei transilvane (Ex. Nr. 437/1887).

— Se transpunu membrului P. Cosm'a spre dare de parere.

Nr. 169. Ioanu Ratiu studentu de cl. V. in Cluj si stipendiatiu alu Asociatiunei prin harti'a de dto 21 Septembre a. c. cere a i se lasá stipendiulu de 50 fl. din fundatiunea Dobâc'a si mai departe, de óre-ce din matematica, in care se arata că nu aru fi satisfacutu, a capatatu numai din gresiala calculu reu, ceea ce se vede si din imprejurarea, că din tóte celelalte studii are mai totu calculi eminenti (Ex. Nr. 434/1887).

— In considerarea calculilor celor buni din celelalte studii afara de matematica si cu privire la faptulu, ca petentele e actualminte promovatu, ce arata, ca acela si-a emendatul calcululu, apoi si din considerarea caldurósei recomandari ce i se face din partea directiunei despartientului Cluju dto 18/9 a. c. Nr. 9 studentulu I. Ratius se lasa si mai departe in folosirea stipendiului de 50 fl. din fundatiunea Dobâc'a, ce i s'a conferit sub Nr. 154/1887 eliberândui-se si ratele, care nu le-a ridicatu pentru trecutu.

Sibiu, d. u. s.

Iacobu Bolog'a m. p.,
v.-presiedinte.

Dr. I. Crisianu m. p.,
secretariu.

Verificarea acestui procesu verbalu se increde dloru:
Harsianu, Macellariu, Cosm'a.

S'a ceditu si verificatu.

Sibiu, in 8 Octombrie 1887.

B. P. de Harsianu m. p. **E. Macellariu** m. p. **P. Cosm'a** m. p.

Nr. 453/1887.

Procesu verbale

alu comitetului Associatiunei transilvane pentru literatur'a româna si cultur'a poporului romanu luatu in siedint'a dela 13 Octombrie n. 1887.

Presiedinte: Iacobu Bolog'a, vice-presiedinte.
Membrii presenti: Dr. Il. Puscariu, C. Stezariu,
E. Macellariu, I. V. Russu, P. Cosm'a, I. Popescu, B.
P. Harsianu, Z. Boiu.

Secretariu: Dr. I. Crisianu.

Nr. 170. Delegatulu comitetului in afacerile scolare dl Ioanu Popescu, prin adres'a dto 13 Octombrie a. c. raportédia, ca in urm'a insarcinarii primite cu datulu 29 Septembre a. c. Nr. 431 si 6 Octombrie a. c. Nr. 442: 1. au asistat in 12 Octombrie a. c. la 11 ore in localitatile scólei de fete a Associatiunei la predarea afacerilor si a actelor directionale din partea fostului directoru, dl Dr. D. P. Barcianu, nou denumitului directoru, dlui Septimiu Albini, éra in 13 Octombrie a. c. la 10 ore la transpunerea obiectelor apartinetóre internatului din partea fostei directóre domnisiórei baronesa Helena Popu noudenumitei directóre domnisiórei Elen'a Petrascu; 2. ca la 12 Octombrie s'a efectuitu prevedut'a predare din partea dlui Dr. D. P. Barcianu dlui Septimiu Albini in present'a domniei sale si a secretariului II alu Associatiunei a dlui Dr. I. Crisianu pe bas'a unui inventariu, a cărui copie s'ar aflá in archivulu comitetului; 3. ca de asemenea in present'a domniei sale si a numitului secretariu, precum si a dlui directoru S. Albini s'a facutu in 13 Octombrie si transpunerea domnisiórei Elen'a Petrascu, pe bas'a unei consemnari, nu inse din partea domnisiórei baronesa Elen'a Popu, ci prin imputernicitulu dènsei, domnulu Sabinu Barcianu; 4. ca despre amintitele predari, care au decursu in ordinea cea mai buna s'a luatu protocóle in deosebi si directiunea scolaru va face si din parte'si raportu despre cele efectuite; 5. ca dupa-ce domnisió'r'a baronesa Elen'a Popu a esitu inca in 12 Oct. din institutu, domnisió'r'a directóra Elen'a Petrascu a si in-

tratu in 13 Octombrie in acestu oficiu; de asemenea si-a ocupatul postulu si dl Septimiu Albini. (Ex. Nr. 454/1887).

— Spre sciintia.

Nr. 171. Pe bas'a raportului verbalu, pe care 'l face in urm'a unei prealabile cointelegeri cu directiunea scólei civile de fete cu internatul a Associatiunei, delegatulu comitetului in afacerile scolare, se constata, ca acum dupa-ce s'a inmultit numerulu elevelor interne, care voiescu a se deprinde in piano, e neaparata lipsa de a se inmultí si mijlocele de invetiamentu in directiunea acésta, si se decide la propunerea delegatului

— Sè se cumpere si in anulu acesta, si inca fara amenare, unu piano, pentru că astfelu se li se faca elevelor interne posibila deprinderea de lipsa.

Nr. 172. Directorulu despartientului VII. (Abrud) alu Associatiunei transilvane, dl Gerasimu Candrea prin adres'a de dto 15 Septembre a. c. substerne, spre pastrare in archivulu Associatiunei, unu facsimile de pe sigilulu folositu de prefectula Avramu Iancu. (Ex. Nr. 416/1887).

— Cu multiamita spre sciintia, avendu a se asedia in archivu.

Nr. 173. Iosifu Moldovanu studentu la Academ'a de Comerciu, anulu III. in Clusiu prin adres'a dto 20 Septembre a. c. cere, se i se aplacide die unu stipendiu disponibilu, spre a'si putea continua studiile. (Ex. Nr. 421/1887).

— Nedispunendu comitetulu de stipendii cu asemenea menitiune, cererei presente nu se poate satisface.

Nr. 174. Directiunea despartientului III (Sibiu) alu Associatiunei transilvane prin adres'a dto 8 Septembre a. c. Nr. 14 raportédia, ca in urm'a hărtiei comitetului dto 4 Martie a. c. Nr. 36 a luatu dispositiunile de lipsa pentru o buna primire a óspetilor dela adunarea generala a Associatiunei, tfnuta in estu anu in Sibiu, punendu la cale, prin comitete arangietóre alcatuite anume spre acestu scopu, diferite festivitati, care au decursu in modu satisfacatoriu si au datu si unu venitul curatul considerabilu in favorulu Associatiunei (Ex. Nr. 425/1887).

— Cu multiamita spre sciintia.

Nr. 175. Directiunea despartientului III. (Sibiu) alu Associatiunei transilvane prin adresa dto 14 Septembre a. c. substerne spre competenta afacere protocólele siedintelor subcomitetului dela 18 Maiu, 4 Iunie si 17 Septembre a. c. cuprindendu concluse referitor la dispositiunile ce s'a luatu pentru adunarea generala a Associatiunei din anulu acesta. (Ex. Nr. 426/1887).

— In protocólele substernute nu se cuprindu concluse, care aru cere aprobarea comitetului, deci servesce spre sciintia.

Nr. 176. Societatea „Transilvani'a" din Bucuresci prin adres'a dto 18 Septembre a. c. Nr. 56. trimite sum'a de 200 fl. v. a. pe sam'a elevilor meseriasi sustinuti de dens'a, pentru timpulu dela 1 Octombrie a. c. pana la 1 Aprilie 1888 cerendu adeverirea primirei. (Ex. Nr. 435/1887).

— Spre sciintia, primirea sumei de 200 fl. v. a. sa aadeveritu immediatu pe cale presidiala.

Nr. 177. Samoila Otoiu calfa de croitoriu din Hosusseu, prin adres'a dto 1 Octombrie a. c. se roga pentru unu ajutoriu destinat pentru calfele de romanu. (Ex. Nr. 436/1887).

— Nedispunendu de ajutorie cu asemenea menitiune, cererei presente nu se poate satisface.

Nr. 178. Domnul Dr. Aloisiu Sentz, directoru la academi'a de drepturi, prin adres'a dto Sibiu 14 Octombrie a. c. Nr. 285 transpune comitetului, in conformitate cu prescrisele §. 25 din statutele „Societatii pentru sprinirea studentilor lipsiti dela academi'a de drepturi din Sibiu“ si in sensulu resolutiunei Inaltului Ministeriu reg. ung. de culte si instructiune publica dto 28 Septembre a. c. Nr. 31572. sum'a de 412 fl. 01 cr. v. a. cu observarea, ca se dispuna de acesti bani amesurat scopurilor, pe care le-a urmarit susnumita, societate acum desfiintata, cerendu totodata si adeverirea primirei. (Ex. Nr. 438/1887).

— Cu multiamita spre sciintia, avendu sum'a amintita de 412 fl. 01 cr. v. a. a se administra pana la stabilirea unui actu fundamentalu, ca depositu.

Cu elaborarea unui proiectu de actu fundamentalu se insarcinéda secretariulu II alu Associatiunei Dr. I. Crisanu.

Nr. 179. Directiunea calei ferate somesiana din Dees prin adres'a de dto 13 Iulie a. c. Nr. 2843 presentata aici in 4 Octombrie a. c. cu provocare la cererea comitetului dto 9 Iulie a. c. trimite 100 de bucati de „carte de legitimare“ pentru pretiuri reduse pe calea ferata somesiana pe séma membrilor Associatiunei, cari voru voi se participe la adunarea generala a Associatiunei din acestu anu (Ex. Nr. 439/1887).

In legatura cu acésta se constata, ca comitetulu, vediendu ca se apropie terminulu pentru adunarea generala si biletele pentru pretiuri scadiute, cerute dela On. directiune din Deesiu cu datulu 9 Iulie a. c. nu mai sosescu, s'a adresatu la 16 Augustu pentru urgentia pe cale telegrafica cáttra numit'a directiune, innoindusi cererea. Responsulu, mai intàiu telegraficu, mai in urma si in scrisu dto 16 Augustu sositu dela directiune din cestiu a fostu, ca biletele cerute s'au espedatu la adres'a comitetului inca la 13 Iulie. In urm'a acestui responsu comitetulu a facutu intrebare la oficiulu postalu din Sibiu, si afandu, ca la adres'a lui n'au sositu nimicu dela susnumit'a directiune, o a rogatu pe acésta cu datulu 17 Aug. pe cale telegrafica, ér' la 18 Aug. in scrisu se reclamedie trimiterea facuta la oficiulu postalu din Deesiu, ér' pana la clarificarea cestiuenei, ca se nu se intàrdie lucrulu, se-i trimitre alte bilete, daca se pote érasi 100 de bucati, ca se'i fie posibilu ale distribui la timpu membrilor respectivi ai Associatiunei.

In urm'a acestei cereri, fara a i se spune, daca s'a facutu vre-o reclamare, i'sau transpusu comitetului din partea onoratei directiuni din Deesiu cu datulu 18 Aug. o alta 100 bucati de bilete cu aceea, ca atàtu pentru acestea cátu si pentru cele trimise cu datulu 13 Iuliu sè se solvésca spesele de tipariu si portulu postalu, ceea-ce comitetulu a si facutu.

Prin adres'a presenta se transpune dar comitetului o sută de bilete, pe care onorat'a directiune susține a o fi trimis u dejá la 13 Iuliu.

— Fiindu din datulu, pe care 'lu pórta stampil'a oficiului postalu din Deesiu, evidentu, ca pachetulu din cestiuene cu 100 de bucati bilete pentru pretiuri reduse a zacutu pana bine de curendu in Deesiu, si ca e posibilu, ca iregularitatea intemplata se cada in sarcin'a oficiului postalu din acestu locu, pe lângă remiterea pachetului impregjurarea acésta se aduce la cunoscintia on. directiuni a calei ferate din Deesiu, ca afandu cu cale, se faca pasii de lipsa in caus'a acésta, ca se nu se mai pote intempla pe viitoru astfelu de iregularitati.

Nr. 180. Georgiu Ratiu maestru de mesariu in Alb'a-Iuli'a, prin hærtia fara datu presentata aici la 5 Octombrie a. c. cere de nou unu ajutoriu spre a-si putea suscepce méri'a. (Ex. Nr. 440/1887).

— Nedispunendu comitetulu de ajutóre cu asemenea menitüne, cererei presente nu se pote satisfacce.

Nr. 181. Fostulu directoru alu scólei civile de fete cu internat a Associatiunei transilvane, dl Dr. D. P. Barcianu

prin hærtia de dto 5 Octombrie a. c. Nr. 273 presenta ratiociniulu despre intratele si esitele scólei amintite in decursulu anului scol. 1886/1887, aretându, ca documentele justificative se conserva la cancelari'a directiunei scolare si potu fi controleate. (Ex. Nr. 444/1887).

— Ratiociniulu presentat se preda cassariului Associatiunei spre a 'lu instruá cu documentele de lipsa si a raportá asupra starei lucrului.

Nr. 182. Eforia scolară din Scoreiu prin adres'a dto 10 Octombrie a. c. se róga se se trimita pe séma bibliotecei dela scól'a romana din Scoreiu fóia „Transilvani'a“ (Ex. Numerulu 451/1887).

— Cererea eforiei scolare din Scoreiu se incuviintédia, avendu a se trimite, cu incepere dela 1 Noembrie a. c. cátu unu exemplariu din „Transilvani'a“ pe séma bibliotecei dela scól'a romana din Scoreiu.

Nr. 183. Au mai incursu la comitetu urmatórele taxe de membrii: dela domnii Porre Teodoru din Alb'a-Iuli'a pro 1888 5 fl. Lemeni Alexandru in Borsia pro 1886 si 1887 10 fl. Romanu Tom'a sen. in Sebesiulu inf. 75 fl. restulu de tacsu ca membru pe viatia. Cosbucu Leonu in Lesiu pro 1886 si 1887 10 fl. Dr. Moisilu Constantin restulu de 3 fl. 50 cr. pro 1887 si Ieronimu Baritiu in Sibiu pro 1887 5 fl.

— Spre sciintia.

Sibiu, d. u. s.

Iacobu Bolog'a m. p.,
vice-presiedinte.

Dr. I. Crisanu m. p.,
secretariu II.

Verificarea acestui procesu verbalu se increde dloru:
Dr. Puscariu, Stezariu, Macellariu.

S'a cetitu si verificatu.

Sibiu, 16 Octombrie 1887.

Dr. II. Puscariu m. p. E. Macellariu m. p. C. Stezariu m. p.

Nr. 470/1887.

Procesu verbale

alu comitetului Associatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, luat in siedint'a dela 17 Octombrie 1887.

Presiedinte: Iacobu Bolog'a, vice-presiedinte.
Membrii presenti: Dr. II. Pucariu, P. Cosm'a, E. Macellariu, I. Popescu, I. St. Siulutiu, Z. Boiu, Eugenu Brote cassariu.

Secretariu: Dr. I. Crisanu.

Nr. 184. Corpulu didacticu alu scólei civile de fete cu internat a Associatiunei transilvane prin adres'a dto 22 Septembre a. c. Nr. 241, cu estrasu din protocolulu conferintie sale, tñute la acelasi terminu, remonstrédia contra „Regulamentului internu“ votatu de comitetu pentru numit'a scóla, si cere: a) sè se modifice in sensulu textului din proiectulu de regulamentu §. 3. lit. b. si §. 5. lit. a. incatú privesce preparatiunile in scrisu, dupa care ar avea sè se faca instructiunea in scóla; b) sè se modifice, totu in sensulu proiectului, si §. 29 remanendu, ca si pe viitoru directiunea se numésca guvernantele dela internatulu scólei numite, si nu comitetulu; c) sè se modifice §. 29, si in ceea ce privesce crearea unui nou oficiu de „administratoru“, sustinendu-se spre acestu scopu si §. 30 din proiectu, in care se prevedu agendele impreunate cu noulu oficiu; d) sè se aduca prescrisele §. 5. lit. l. si m. referitore la positi'a in internat a invetiatórelor aplicate la scól'a Associatiunei, in consonantia cu conclusulu comitetului din siedint'a dela 29 Iuliu a. c. Nr. 87. lit. e. in urm'a ca-

ruia actualei invetatoarese i s'a concesu se fie cu locuint'a afara de internat.

In legatura cu cele premerse se presenta adres'a directiunei dto 15 Octombrie a. c. Nr. 283, prin care se cere cu urgentia resolvarea cererei de mai susu a corpului didacticu. (Ex. Nr. 420 si 457/1887).

— Comitetulu decide: a d, a) ne aretându-se executabile prescrisele §§. 3. lit. b. si 5. lit. a. din „Regulamentul internu“ pentru scól'a Associatiunei referitor la preparatiunile in scrisu, pe bas'a cărora aru avea invetatorii dela numit'a scóla se faca instructiunea, cererea corpului didacticu se incuiintédia, avendu a se lasa afara, cu abatere dela conclusulu comitetului dto 16 Septembre a. c. din §. 3. lit. b. alu regulamentului internu stabilitu definitivu prin acelu conclusu cuvintele: „va revisuí preparatiunile invetatorilor“, ér' din §. 5. lit. a. alu aceluiasi regulamentu cuvintele: pe bas'a preparatiunilor facute in scrisu pentru fie-care lectiune, revisuite de directorulu (§. 3. lit. b. al. 2) si corectate de densii din anu in anu pe temeiul esperientelor cästigate“. ad b) peste punctul acesta din cererea corpului didacticu se trece la ordinea dilei; a d c) fiind cestiunea atinsa in punctul acesta alu cererei corpului didacticu resolvita prin conclusulu comitetului dto 6 Octombrie a. c. pt. prot. 166 directiunea este invitata se vina cu propuneri positive cu privire la modulu, cum aru fi sè se execute numitulu conclusu; ad d) peste punctul acesta din adres'a directiunei se trece de asemenea la ordinea dilei.

Nr. 185. Directorulu provisoriu dela scól'a civila de fete cu internat a Associatiunei prin adres'a dto 14 Octombrie a. c. Nr. 280 raportédia, că densulu a primitu agendele directiunii scólei, ér' domnișor'a Elen'a Petrascu a primitu directiunea internatului si administrati'a, tôte afândule in cea mai buna ordine. (Ex. Nr. 455 si 464/1887).

— Spre sciintia. In legatura cu acésta se ia spre sciintia si raportulu specialu de acelasi cuprinsu presentatu sub Nr. de exh. 464 de director'a provisora domnișor'a Elen'a Petrascu.

Nr. 186. Secretariulu II. presenta raportulu directiunei dela scól'a civila de fete cu internat a Associatiunei dto 15 Octombrie a. c. Nr. 284 referitor la unele afaceri economice. (Ex. Nr. 458/1887).

— Spre sciintia.

Nr. 187. Directiunea scólei civile de fete cu internat a Associatiunei prin adres'a dto 16 Octombrie a. c. Nr. 285 arata, că in urm'a sporirii numerului elevelor, care frecuentédia scól'a in anulu currentu scol. s'a aratatu necesitatea de a se procurá unu numeru mai mare de banci; că directiunea s'a pusu spre acestu scopu in cointielegere cu firm'a Leopold Feivel din Budapest, dela care s'a procuratu si bancile ce sunt adi in scóla si pe bas'a informatiunilor primite prensa a) pentru procurarea de banci unu preliminaru de 335 fl., ér' b) pentru procurarea unoru aparate de gimnastica, care de asemenea sunt neaparatu de lipsa, unu preliminaru de 85 fl. in totalu unu preliminaru de 420 fl. Rabatulu de 12% ce'lui acórdă firm'a furnisatóre, va acoperi spesele de ambalaj si transportu astfeliu, ca sum'a de 420 fl. pote fi privita că pretiulu aprocsimative esactu alu objectelor de procuratu dimpreuna cu tôte spesele. Considerându timpulu inaintatul si imprejurarea, ca elevele siedu inbuldite in scóla, directiunea cere de urgentia, se fie imputernicita a face comanda specificata in preliminarulu presentatu, avendu sum'a de 420 fl. se avisá la cass'a Associatiunei (Ex. Nr. 461/1887).

In legatura cu acésta cassariulu Associatiunei, dl Eugen Brote, si tine de datorintia a atrage atentiunea comitetului asupra insuficientiei mijlocelor banesci pentru noue procurari in scóla, si lu róga a tinea in suspensu votarea positivunei de 420 fl. pana ce directiunea scólera va prezenta budgetulu pentru anulu currentu scolariu.

— In considerarea motivelor cuprinse in harti'a de sus a directiunei, comitetulu afla a incuiintia fara amenare preliminariulu de 420 fl. autorisandu pe cassariulu Associatiunei că la casu de lipsa se contraga unu imprumutu pentru acooperarea lui.

Totdeodata se insarcinédia directiunea scólera a prezenta comitetului fara amenare unu proiectu de budgetu pentru anulu currentu scolariu.

Nr. 188. Delegatulu comitetului in afacerile scóleră, Dl. I. Popescu, prin adres'a dto 16 Octombrie a. c. arata, că pentru completarea organismului scóleric prevediutu in statutulu de organisare alu scólei civile de fete a Associatiunei mai lipsesce inca cursulu complementariu, că cercetându densulu, in calitate de delegatu, intre altele, si despre starea numitului cursu, a aflatu, ca corpulu profesoralu carele a fostu insarcinat pe urma cu elaborarea planului de invetiamentu pentru acestu cursu, n'a facutu unu asemenea planu, de aceea a pregatit si elaborat densulu planulu cerutu predându directiunei scólera spre a'lu supune deliberarii corpului profesoralu si alu inainta apoi comitetului cu propunerile eventuale.

Se róga deci dl delegatu, că comitetulu se stăruésca a se luá de urgentia hotariri in privint'a amintitului cursu complementariu, de órece amenarea infintiarei aceluia ar fi impreunata cu scaderi pentru elevele care s'a insinuatu alu certatá. (Ex. Nr. 471/1887).

— Sè se provóce directiunea a asterne spre aprobare fara amenare proiectulu planului de invetiamentu pentru cursulu complementariu ce este a se infintia.

Sibiu, d. u. s.

Iacobu Bolog'a m. p.,
vice-presidinte.

Dr. I. Crisianu m. p.,
secretariu II.

Verificarea acestui procesu verbalu se increde dloru:
Dr. Puscariu, Cosm'a, Popescu.

Verificatul in 19 Octombrie 1887.

Dr. II. Puscariu m. p. P. Cosm'a m. p. I. Popescu m. p.

Interpelatiunea dlui Ioanu Popu Rețeganulu*).

In siedint'a I. a adunarei generale dela Alb'a-Iuli'a membrulu I. Popu Rețeganulu indreptase o intrebare cătra presidiulu Associatiunei insocita si de o propunere in caus'a infintiarei unui fondu pentru intemeierea unei scóle române in Gherl'a. Adunarea transpusse charti'a interpellantului la comissiunea de propuneri, éra acésta dupa o incercare de a prinde firulacele interpelari si legatur'a ei cu propunerea facuta, se vedu indemnata a opina, că adunarea se insarcinedie pe comitetu că se'si cästig datele necesarie despre fundatiunea scólei centrale românesci, care ar fi sè se infintiedie in Gherl'a, se faca pasii necesari, in cătu afacerea ar' cadea in competenti'a comitetului si se raportedie despre starea lucrului, la adunarea generala viitóre a Associatiunei.

Asia dara missiunea data comitetului de cătra adunarea gener. din Augustu 1886 stà din doue parti: cästigarea datelor necessarie despre fundatiunea unei

*) A se vedé procesulu verbale alu comitetului din 16 Aug. P. 102 in Transilvani'a Nr. 15—16 pag. 133 si protocolu adunarei generale din 29 Augustu a. c.

scóle centrale in Gherl'a, se si faca pasii necesari incàtu afacerea ar' cadea in competenti'a comitetului.

Actele, la care se provoca si cu care 'si proptesce interpelantele actiunea sa suntu in numeru de optu, adeca atàtea cåte se vedu publicate in unele diarie citate de cåtra dsa, pentru-cå in originalu sau inca in copii legalisate nu s'a produsu nici unulu. Cele de àntai doue acte suntu din Februaru 1862. Alu treilea si celu mai importantu, adeca „De chiararea obligatore a comunelor“ nu are nici unu datu, prin urmare asia cum s'a publicatu in diarie se pote considera numai cå unu formulariu pentru viitoru. Actulu IV. titulatu: Invoirea fundamentala sau o specie de statutu compusu din trei parti principali A. B. C. si din 31 puncte sau conditiuni speciali; acestu actu pòrta dat'a din 8 Maiu 1862, dara nu este subscrisu de nimeni.

Din actele V. VI. VII. VIII. se vedu publicate numai estrase scurte din doue scrisori, un'a a dlui Mich. Bohatielu cå jude primariu alu comitatului Dobacei si alta a senatului scolasticu in embryone, ambele fara data si fara Nr. de regiszru; apoi doue resolutiuni, un'a a comitelui supremu Buteanu din 15 Maiu 1862, éra a dou'a a gubernului din Clusiu din 13 Iuniu 1862 Numerulu 12717 din care s'ar vedea, ca ridicarea scólei proiectate s'a luatu la cunostintia si a fostu aprobatu de cåtra gubernulu marelui principatu alu Transilvaniei.

Intru altele despre acestu actu din urma sciu si mai marturisescu acei barbati romani, cari in acelu timpu erau si ei membri ai gubernului si cari din grati'a lui Ddieu se mai afla in viatia.

Dara cu privire la interpelatiunea de fatia nici nu este intrebarea, daca acestea optu acte sunt autentice sau nu, ci intrebarea netedu pusa este, daca acelea acte cå autentice obliga la ceva pe Associatiunea transilvana sau nu.

Dupa cercetari minutiòse facute in acésta causa de altmentrea fòrte interesanta din punctu de vedere alu adeveratei culture nationale, Comitetulu Dvóstra se vede silitu a declará, cå aceleia acte nu obliga pe Associatiune si pe comitetulu seu la nimicu. Pentru-cå sè se pòta constata vre-o urma de obligamentu pentru Associatiune cåtra intreprinderea acelor 42 de comune din comitatulu Dobacei, trebuiá sè se probodie in modu autenticu, cå asia numitulu senatu scolasticu alu acelei intreprinderi a invitatu pe Associatiune prin actu formalu, cå se ia asupra'si priveghiare a nemijlocita asupra' fondurilor, a averei, cåtu si in privintia planului de invetiamantu, asia precum se prevede in pp. 24 si 25 din invoirea fundamentala, apoi conformu punctului 26 din aceeasi invoire totu Associatiunea se aiba a'si exercita dreptulu de privighiare „trimitiendu din membrii sei comisari cari se cercetedie scol'a, cursulu invetiatorilor, protocolulu si tòte ratiunile senatului, si se pòta cu unu cuventu a face toti pasii aflatii de densa buni,

numai cå institutulu si scol'a aceea se infloresca si se fia asigurata“.

Si nici atàta nu aru fi de ajunsu, ci dl interpelante era cåinutu se probodie totu cu actu autenticu, cå Associatiunea transilvana ar' fi luatu in adeveru in vreun'a din adunarile generali ale sale asupra sa o sarcina atàtu de grea si delicata, inpreunata cu spese si cu respundere grea, precum se prevede in cele trei puncte susucitate si preste totu in coprinsulu asia numitei invoieli fundamentali.

Nimicu din tòte acestea nu s'a intemplatu. Combinandu dupa cele optu acte, afacerea acésta scolastica a comunelor dobàcene s'ar fi regulatu pàna in Iuniu 1862. In casu cåndu cineva s'ar fi adresatu indata atunci in aceeasi afacere cåtra comitetulu Associatiunei, ar fi urmatu cå se fia fostu data in discussiunea adunarei generale cåinute la Brasiovu in 28—30 Iuliu acelui anu. Agendele acelei adunari coprinse in 27 de puncte ale processelor sale verbali nu coprindu nici unu cuvantu despre intreprinderea desu memorata a comunelor dobàcene. S'ar putea inse cå acea afacere se fia ajunsu la comitetu in urm'a adunarei generale din 1862. In acestu casu comitetulu alu carui presiedinte energiosu era prea fericitulu metropolitu Andreiu br. de Siagun'a, care nu lasa nici cea mai neinsemnata afacere se fia pusa la o parte cu lunile intregi, aru fi datu afacerea dobacéna in desbaterea adunarei generale cåinute la Blasius in 7 et 8 Septembre 1863, in care s'a pertractatu o suma de agende in 41 puncte protocolari, din care inse nici-unulu nu scie nimicu de fundatiunea scolastica si nici de vre-o invoiéla relativa la aceea a celor 42 de comune. Totu asia nu se afla urma nici in actele adunarei generale a patr'a cåinuta in anulu 1864 la Hatiegu. Caus'a acestei taceri este invederata:

Comitetulu Associatiunei nu fusese informatu de cåtra nici o auctoritate competenta si nici provocat u luá asupra'si sarcinele impuse ei de cåtra cineva, fara a fi intrebatu mai antaiu, daca este ea in stare, daca Associatiunea voiesce, daca'i este permisu prin lege, daca nu aru veni in conflictu cu alte auctoritati ale statului sau ale bisericilor, anume in acea epoca, pre cåndu sfer'a de activitate pentru asia numitii referenti scolastici guberniali se alterase atàtu de multu in comparatiune cu aceea ce o avusera sub absolutismulu curatul, incàtu acumu unii din ei incepusera se vie in conflictu cu respectivele ordinariate, de si nu asia grave cå in dilele nòstre, in totu casulu inse neplacute. Apoi nu Associatiuea transilvana din natur'a sa blànda si pacifica este acea corporatiune scientifica si de cultura, care se incline vre-odata a se amesteca in lupta gigantica, inversiunata, purtata pentru a fi sau a nu fi, de atàtea sute de ani pàna in diu'a de astazi intre potestatea eclesiastica si intre cea politica, intre corona si mitra, cruce si sabia in tòta lumea christiana.

Dlu interpelante a pretinsu in cererea sa din 8 Augustu 1886 cå adunarea generala se indatorede pe

comitetulu seu, că în acésta afacere se cästige cătu mai curendu datele necessarie, éra adunarea generala a decisu precum vediuramu, că comitetulu „se faca pasii necessari in cătu afacerea ar cadea in competentia lui”.

Dupa-ce probaramu de ajunsu, că nimeni nu autorisase vreodata pe comitetulu Associatiunei că se traga la respundere pe cineva in afacerile scolastice ale celor 42 de comune politice sau bisericesci din comitatul Dobâcei, asia urmädia de sine, că elu nici nu'si pote arogá dreptulu de a provocá pe cineva că se'i comunice actele originali relative la acea invoiéla si la pretins'a fundatiune, si asia dn: interpelante a gresit u totulu adres'a dela care pretinde se'i cästige cutare date si se scape de pericolu o scóla care nu exista de locu.

Citindu cineva chiaru cele optu acte publicate prin diarie, carora dn interpelante le da credientu neconditionatu, putea se prevédia usioru, că daca s'ar fi pututu infiintia desu numit'a scóla centrala, caracterulu seu erá se fia dupa tóta probabilitatea confessionale, pentruca: 1. Episcopulu gr. cath. Ioanu Alexi provocase mai antaiu in anulu 1861 Nr. 1868 pe comunele din dieces'a sa, că din imprumutulu de statu dela 1854 se dea obligatiuni la unu fondu mare scolasticu P. 1. 2. Oficialatulu comitatului prevede inca din 8 Februarie 1862 classificarea numai a comunelor bisericesci gr. catholice si o comisiune scolastica diecesana pentru conducederea causeloru scolastice. 3. In comisiunea mixta tñinuta la Gherl'a 24 Februarie 1862 au conlucratu din partea diecesei patru canonici, éra mireni din partea comitatului comitele supremu că presiedinte, alti doi membrii si doi actuari, toti cinci gr.-catholici. 4. Planulu de invetiamentu se'l prelucre ordinariatulu episcopiei gr. cath. din Gherl'a, dar' apoi sè se intarésca si de cătra alte ordinariate, că si cum in acelea 42 de comune ar' mai avea a face inca si alte ordinariate romane afara de celu din Sibiu. (P. II. principale).

Din tóte acestea urmädia, că daca zelosulu dn. interpelante doresce se afle ce s'a facutu acelu fondu destinatu pentru infiintarea unei scóle centrale in Gherl'a n'are decàtu se recurga la adresele numite in acte si aflatore in acelu comitat si mai alesu inprejurulu resiedintiei episcopesci.

Onorat'a adunare generala este rugata a luá acestu respunsu alu comitetului seu la cunoscintia. Sibiu 27 Augustu n. 1887.

Bibliografia.

— Ethnologische Mitteilungen aus Ungarn. Zeitschrift für die Volkskunde der Bewohner Ungarns und seiner Nebenländer. Redigiert und herausgegeben von Prof. Dr. Anton Hermann. B.-pest 1887. formatu 4° pag. 124. Pretiul 1 fl. 20 cr. Victoru Hornýanszky. I. Jahrgang.

Astadi cändu cultivarea sciintieloru se tñine par excellence de specialitate; cändu pentru fie-care ramu alu literaturei se

afla cultivatori speciali, trebuie se intimpinam cu bucurie ne-suintiele de soiulu celor cuprinse in brosiur'a, pe care voimur se o facem cunoscuta.

Acésta intreprindere, o fóie periodica, o putem numi dintr'unu punctu óre-carele unu fenomenu raru pre terenulu literaturii nóstre nòue, si este démna de atentiune, atât pentru materi'a ce o tractédia, cătu si pentru intocmirea ei.

Scrierea, dupa cum arata si numirea, ce o pòrtă, apare in limb'a germana in Budapest'a. Redactorulu ei e profesorul Dr. Antonu Hermann, carele o a destinat mai cu sama pentru barbatii de specialitate din tierile straine, rezervându si limbei romane unu spatiu mai largu, o a facutu démna, că se cautamu a ne inpretimi cu cuprinsulu si directiunea ei.

Scopulu acestei foi periodice si terenulu pe carele va avea sè se misce, redactorulu nu le pote precisa de pe acum, de asemenea invetiatura numai dupa cătv'a timpu si numai dupa o proba favorabila o va putea trage; unu lucru ce redactorulu l'a rezervat si pentru sine.

Atâtă este siguru, că fóia acésta da ocasiune singură-telor nationalitatii la edarea materiilor adunate si mäntuesce astfelu tesaurele traditiunei poporale sau ale literaturii nescrise de valurile perderei vecinice. In legatura cu acést'a mai are redactorulu inca si unu altu scopu nobilu inaintea ochiloru sei si adeca: a nutri armonia fratiasca intre nationalitatile in Ungaria locuitore, a destupta simpatia reciproca in ele comunicandu nobilulu, frumosulu, adeca producte poetice in limb'a fie-carei nationalitatii culte, despre care producte poetice Adamu Mickiewitz, poetu polonezu, astfelu scrie: „Cantece poporale, voi, scriu săntu alu credintie, ce legati timpurile cele vechi de cele noue, in voi fsi depune o natiune trofee eroiloru sei, sperantia cugetariloru si florera simtiiloru sale.

Pe tine nici nu te atinge, nici te sfarama vre-o lovire, pe cătu poporulu teu chiaru nu te a profanat. O canticu poporului! tu stai si pazesci templulu amintirilor nationale, tu ai aripi si glasu că de archangeli, adese si arme că dinsii. Flacar'a mistuesce lucrările penelului, tâlharile jefuescu comorile, dar canticulu scapa in veci cu viatia si se strecura printre ómeni. Daca sufletele injosite nu sciu se'l hranescu cu doru si cu sperantia, elu fuge la munti, se acatia de ruine, si de acolo spune din timpurile trecute.“

Unu serviciu de mare importantia face acésta fóie literaturii limbelor singuratic, in cătu si-a propusu edarea acelor producte poetice, care pâna acumu n'au aparutu in tipariu si comunicarea acelora totdeodata pe langa aretarea textului originalu intr'o limba frumosa si usiora germana.

Imi pare particulara anxietatea impreunata cu óre-care desperatiune a lui Hermann, cändu astfelu esclama (pag. 2): „so ist bei dem einen Volke die Quelle der echten, urwüchsigen, mundartlichen Volkspoesie schon ganz versiegt, bei dem andern ist sie getrübt. Es ist höchste Zeit zu sammeln und zu retten!“

Din aceste cuvinte resulta doue lucruri: sau că productele literaturii poporale, luate de densulu in consideratiune au fostu pâna in diu'a de astazi cu totulu neglijite si că a sositu timpulu supremu de ale culege, sau că Hermann n'are deplina scire despre literatur'a poporala a limbelor singuratic.

In casulu celu dintaiu ar fi suspicarea fara temei, atâtă pentru poesi'a maghiariloru, cătu si in ceea-cë privesce poesi'a românilor din Transilvania. Despre poesi'a poporala maghiara de altcum nici nu vorbescu, căci dóra suntu destulu de cunoscute colectiunile poesiilor poporale de Arany-Gyulai, de Kriza, miturile poporale de Majláth-Kazinczy, de la Kőváry si altele.

Chiaru si limb'a româna inse are multe colectiuni dela proverbe incependum pâna la ballade si romantie, cu unu cunventu, din tîte genurile poesiei poporale. Si nu mediocritati au fostu aceia, care au facutu colectiuni de soiulu acesta, ci lucéferi, cari stralucitau pe terenulu poesiei romane, precum V. Alexandri¹⁾, Th. Burada²⁾, G. Baronzi in vol. I. alu operelor sale complete (1872 pag. 49—63), Antonu Pann³⁾, si in urma insasi regin'a Romaniei Elisavet'a (Carmen Sylva). In fine foile beletristice romane si diarele aprópe tîte sî-au datu silint'a se culéga piesele literaturei nescrise romane.

Apoi nu e B. Hasdeu acela, carele a culesu in modu interesantu productele de acestu soiu in opulu seu „Cuvinte din Betrâni“, care in cele dôue volumuri grôse ale sale formédia o colectiune scumpa a elementelor poporale, cu atât mai vertosu, pentruca Hasdeu ilustrédia cu esplicari limbistice folositore locuri de multe ori cam obscure din caus'a coruptiunii textului.

Hermann subsumédia directiunea fóiei sale periodice in urmatorele 9 puncte si adeca in publicarea de:

1. producte caracteristice si stralucite, pâna acum nescrise, din poesia poporala (cântece, balade, povesti, parimii, jocuri etc.) cu textu critico si totdeodata cu traducere in limb'a germană, precum si de traduceri a productelor eminente din poesi'a poporala esite dejá in tiparui;

2. tradițiuni poporale, basme, credintie, art'a poporala etc.

3. poesii si tradițiuni referitoré la Ungari'a depuse in poesi'a altoru popóre;

4. studii dialectice, mai cu sama despre limb'a țiganésca, armena, bulgara, vendica, albaneza si a motiloru;

5. Adnotatiuni, intrebari, esplicatiuni, studii despre folklore tuturor popórelor din Ungari'a, precum si despre etnologi'a popórelor, care au traitu odinióra pe paméntul Ungariei;

6. bibliografi sistematice si apretiari critice ale literaturei etnologice vechi si noue din alte tieri referitoré la Ungari'a si de biografi de ale etnologilor din Ungari'a;

7. traduceri de proba din opurile aceloru poeti ai tierei, in a căroru poesia se reflectédia in modu claru spiritulu poesiei;

8. melodii si dantiuri originale caracteristice, inse needitate, fragmente de musica si de ilustratiuni de acestea;

9. intr'unu apendice continuativu in limb'a maghiara articoli cu scopu de a lati scientiele etnologice.

In brosuri' ce ne servesc de substratu la observarile ce le facem, se afla 4 articoli referitor la literatur'a romana, asia la pag. 27 redactorulu ne face aici cunoscuti cu scrierea lui Ladislau Réthy intitulata: „Az oláh nyelv és nemzet meg-alakulása“, in care Réthy se incérca a resolví o tema tractata de multeori si de fóre multi.

La pag. 69 cetimu o poveste scrisa in prosa. Ortografi'a pieselor singuratice e transcriptiunea fonetica lui G. Alexi, studente la universitatea din B.-pest'a. Povestea e „Cei doi frati“.

En 'cetate Deva trăjau odată doj frac, Ieon 'si 'Nikolaje. Părinci lor jerau âmen' bogac. Känd sa născură, mamele lor ja u sărutat pe frunte, ka sa fije âme'n istec si pricepuc en tâte si alte...

La pag. 83, se afla o piessa din colectiunea lui A. Kálháni din comitatulu Szolnok-Doboka (Ardélu) pr.

Kät ej cara Ungurjaskä
Nuj ka fata rumänaskä,
Kä-j obrazul plin de sénze,
Kënd o vez inima-e plenze.

¹⁾ V. Alexandri, poesie poporale, Bucuresci A. Marianu, Ornitologia poporala.

²⁾ T. Burada, Datinele poporului romanu la inmormentari. Iasi.

³⁾ A. Pann, Proverbe, Bucuresci.

In limba germana:

Find'st im weiten Ungarnreiche
Nichts, was der Rumänin gleiche;
Siehst du ihre ros'gen Wangen,
Schmilzt das Herz dir vor Verlangen.

La pag. 91 se afla „Kentarja lui Välan“ éra din col. canticelor pop. a lui Kálháni:

Frunză verde măjaran,
Astaj hora lui Välan,
Kät jera säptämänen
Välan nimik nu lukra,
Färä tot pâ kap sâ ja,
Pe ulică sâ kära. etc.

La pag. 5. aflamu urmatorele enunciatiuni ale redactorului: „Fachmänner, die meiner Zeitschrift eine aufrichtige, selbstlose objective, gewissenhafte und eingehende Kritik, (mag sie noch se streng sein), angedeihen lassen, werde ich als die schätzbarsten Mitwirker an meinem Werke betrachten und sie werden an mir einen dankbaren, und gelehrigen Schüler finden“.

Daca voiesce redactorulu se pregatéscă acestei intereseante foi locu si terenu si la barbatii de specialitate romani, i daimu sfatulu, se primésca unulu sau altulu din sistemele fonetice astadi obicinuite; pentruca o transcriptiune că cea folosita de densulu nu corespunde nici decum legilorramaticale, ér apoi streiniloru neromani nu le face nici celu mai micu serviciu, precum n'ar face nici unu serviciu o analoga transcriptiune folosita la texte franceze sau spaniole.

Dreptu ilustrare a celoru dise me marginescu la cîteva exemple (pag. 92). Pâ ulică sâ kära etc. Ore ä in pâ si in ulică totu o vocala e? De unde scim cumca in cuvintele: ulicéle, drăgucéle c=t, ér mai in josu in cêlor c=ce?

Ce felu de licentia indreptatiesce pe cineva, se imprenute dupa modulu limbei sanscrite mai multe cuvinte fara a le indigita baremi continutulu pr. so in loc de s'o, jël lo in locu de l'o, no in locu de n'o, spusucám in locu de spusut-am, coj = t-oi si altele.

Adi, dupa-ce Academi'a din Bucuresci inca cu trei ani mai inainte a edatu o ortografia fóre simpla, pura cu totul pe bas'a logicei, e gresiala a mutila partea romana menita. Despre transcriptiunea fonetica asia ne vine se'i dicemu si noi acum creatorului aceleia, ce-i disese Sincai lui Lipski¹⁾ cu privire la folosirea literelor cirile „si hi characteres diutius, et mordicitus retinendi sunt, me Hercle, si Apollo concurrat, grammaticam valachicam nemo scribet“.

Ne remane a mai face in fine amintire si de dorint'a si sperant'a exprimata de redactorulu, că scriitorii si culegatorii, cari se occupa cu etnologi'a diferitelor nationalitat din Ungari'a, nu voru lipsi alu sprigini in edarea acestei foi periodice menite a inainta interesele etnologice.

Sunt deci rogati toti aceia, cari au dejá colectiuni sau au ocasiune de a culege cântece poporale, balade, povesti, jocuri, tradițiuni si datine poporane, se le intocmescă in cátu se pote dupa dialectulu respectivu, eventualu se le copiedie, si provediute cu adnotatiunile necesarie se le trimite la redactiunea fóiei supranumite in Budapest, Mészáros utca 30 sau in tipografi'a V. Hornyánszki (in palatulu academiei).

¹⁾ Monumente ist. Papu II. 87.

Nicolau Putnoky